

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure popoldne in od 8. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Glasiilo koroških Slovencev

Leto XXVIII.

V Celovcu, 20. svečana 1909.

Štev. 8.

Volilni shodi

„Katol. političnega društva“ dne 28. svečana t. l. se vršijo:

V Črni dopoldne,

v Prevaljah in v Logivasi popoldne. Natančneje na lepakih.

Volilci, vsi na krov!

Razkrinkani „Wahl-Heu-Schwindel“.

Cenjenim bralcem našega lista je že znano, kako lumparijo zaradi sena so uganjali nemški nacionalni listi. Ker nasprotnikom za prihodnje deželnozborske volitve slaba prede, zato bi jim naj pomagala ta lumparija, ki smo jo že pojasnili. Da bi cela Koroška, tudi pošteni Nemci, izvedeli o nameravani lumpariji, je g. posl. Grafenauer na lažnivi in zlobni članek v „Freie Stimmen“ takoj odgovoril v „K. Tagblatt“ sledeče:

V št. 18 „Fr. St.“ z dne 10. t. m. se je poljubilo neki nemškonalionalni dušici spomniti se v članku z nadpisom „kmetje, pozor!“ tudi moje osebe; seveda na tak način, s tako maniro, taktom, izrazi in resnico, kakor je pri tem listu in njegovem člankarju edino mogoče.

Omenjeni poročevalec se najprej peča z neko okrožnico sinčevaške zadrage in jo imenuje „čisto navadno sleparstvo“. Ko si je poročevalec privoščil ta „manirlih“ in dostojen izraz, se je lotil moje osebe.

„Sleparstvo je to,“ poročajo „Fr. St.“, „da je izposloval posl. Grafenauer 50.000 K kot dodatno podporo.“ „Sleparstvo je, da se bodo privolila od te dodatne podpore brezobrestna posojila.“ „Cela okrožnica zadrage je torej golo sleparstvo in goljuflja ljudstva.“

Predno hočem razpravljati o zaslugi, kdo da je izposloval tistih 50.000 K, moram opozoriti na čudno dejstvo, da pripisujejo „Fr. St.“ v poročilu

z dne 8. svečana 1909, št. 17, pod naslovom „slovenske baharije“ zaslugi za izposlovanje te svote poslancu dr. Steinwenderju in Nageletu, dočim so dne 10. svečana (torej samo dva dni pozneje) ime dr. Steinwenderja popolnoma črtale iz vrste „zasluge“ in se jim je zdelo vredno omeniti le hvalevredno posredovanje posl. Nageleta. Po tem poročilu ima zaslugi za izposlovanje te dodatne podpore „odbor za odpomoč po suši prizadetim kmetom,“ dočim pripozna c. kr. deželni vladi samo „priporočilo“. Tako „Freie Stimmen“! Da se spozna resnica, naj spregovorim tudi jaz. Težko se bom zmotil, če rečem, da je pisec obeh člankov eden in isti. G. poročevalec, vstopiva se čelo ob čelo! L. 1907. sem vložil v državnem zboru nujni predlog glede škode po podjedih in 16. julija 1908 drugega zaradi pomanjkanja krme. C. kr. vlada je v zadevi drugega predloga dovolila podporo 100.000 K. Ne štejem si teh svojih korakov v vrsto „zaslug“, ampak v vrsto mojih poslanskih dolžnosti; zakaj podporo so prejeli kmetje od vlade, ne od mene.

Tudi posl. Nagele je vložil nujni predlog, pa šele 18. decembra 1908, torej skoro pol leta pozneje nego jaz. G. poročevalec! Blagovolite se pri tem predlogu posl. Nageleta nekoliko dalje pomuditi. Preberite ga, in če ste le malce resnicoljubni, in s svojo čisto posebno prebrisanostjo boste morali najti, da po svojem bistvu ni prav nič kaj drugega, kakor kar sem nameraval s svojima obema predlogoma doseči jaz. Predlog posl. Nageleta v tem oziru ni prav nič drugega nego spojitev obeh mojih, iste zadeve tikajočih se, pa veliko prej vloženih predlogov. Nov je v predlogu posl. Nageleta le tisti pasus, ki se tiče posameznih po toči prizadetih krajev sodnega okraja Velikovec — torej v volilnem okraju posl. Nageleta.

Prosim, g. poročevalec! Potrudite se in primerjajte moja predloga z Nageletovim, in našli boste, kje sta doma „Aufschneideri“ in „sleparstvo“. Prisojam vam seveda znanja v političnem življenju v toliki meri, da veste, da pridejo „širši predlogi“ najprej na glasovanje, predlogi pa po vrsti, kakor so se vložili, v obravnavo. Moj predlog nosi po stenografičnem zapisniku z dne 16.

julija 1908 številko 1, oni poslanca Nageleta po stenografičnem zapisniku z dne 18. decembra 1908 številko 6. Hočete ali morete g. poročevalec to zanikati? Glejte, kako prijetne urice vam moram pripravljati!

G. poročevalec se mi zdite prav dobro razpoložen, zato hočem najin pogovor raztegniti na izposlovanje dodatne podpore 50.000 K.

Po že navedenih med da in ne šviga-švaga-jočih poročilih „Fr. St.“ gre „zasluga“ za izposlovanje te dodatne podpore predvsem „odbor za odpomoč po suši prizadetim kmetom“ (Futternotstandskomitee), ki se je po poročilu „Fr. St.“ z dne 10. februarja 1909 izjavil, da bo porabil za nakup krme podpore, ki jih je dala vlada, le za tiste podpore potrebne, ki so se prijavili „pravočasno“, to je do zadnjega avgusta 1908. Nadaljnih prošelj ta odbor ne more več sprejemati. G. poročevalec! Ta-le izjava bi bila v mojih očeh edina „zasluga“ tega odbora; pa tudi le tedaj, če bi bilo ali bi sploh moglo biti ž njo ustrezno silni potrebi na Koroškem.

Silna potreba pa traja dalje, in trpeče kmečko prebivalstvo more dobiti in bo dobilo potrebno podporo vkljub takim izjavam. Nočem samega sebe hvaliti, zato ste g. poročevalec bolje ustvarjeni; to pa vam rečem: jaz ne spim! Kakor se morete g. poročevalec prepričati iz mojega nujnega predloga, nisem predlagal za hudo prizadete posestnike političnega okraja Velikovec od vlade samo izdatne podpore, ampak sem vlado tudi pozval, da „dá oškodovanim občinam za nakupovanje krme brezobrestno posojilo.“ Za izposlovanje tega posojila se seveda nisem obrnil na „zaslužni“ „Futternotstandskomitee“, ampak na druge činitelje, namreč na one, od katerih sem pričakoval živketajočega uspeha. K tem činiteljem prištevam razven c. kr. deželne vlade tudi nekatera ministrstva. Debata o tej potrebni odpomoči v naprednem deželnem zboru nemškonalionalne koroške vojvodine vam bo, g. poročevalec, gotovo znana, in morda veste, da se je mojim tozadevnim izvajanjem pridružil Nj. eksclenca gospod deželni predsednik.

Zato sem se zatekel k njemu in izročil 29 peticij (prošenj) v tej zadevi c. kr. poljedelskemu

Podlistek.

Slike iz koroške šole.

(Spisal France Serajnik.)

II.

„Kaj jočeš Milka se, povej!
Kaj se je pripetilo?
Saj v šoli vendar je doslej
še vse prav v redu bilo.“

„Veselje v šolo zdaj je preč! —
Učitelj mi je rekel:
Ne smem slovensko zinit' več,
sicer me bo pretepel.“

Slovensko govorila sem,
ker nemško nisem znala:
Učitelja vvezila sem
in kazni sem zapala.

Oj, to rohnal je nad menoj:
Se češ al' ne učiti?
V to bindiš glavo čem takoj
še danes nemšč'no vbiti!

Potem, oj mamka, je glavó
ob zid mi hudo drgal,
posegel v lase mi z roko,
šop laskov mi iztrgal!

Nikar ne jokaj, otrok mal'!
Za Boga mi trpimo,
Bog sam nam je ta jezik dal,
zato ga govorimo.

Ker govoriti že ne smes
jezika mojga v šoli,
pa v njem saj, predno v šolo greš,
za rod teptani moli!“

Tepežkarji.

(Potopisna črtica. — Spisal Ivanski.)

(Konec.)

Beg iz ječe.

Celo pot do Žabjeka sva se z Nacetom silno prepirala med seboj zaradi velikih kozlov, ki sva jih ustrelila in po svoji lastni volji prišla v pest sodišču. Posebno Nace se je hudo tolkel ob čelo, da je bil tako neumen in izdal sam sebe.

Jaz sem bil silno slabe volje; nekoliko zaradi prečute noči, nekoliko pa zaradi tega neprijetnega položaja, v katerega sem skočil sam. V službi bi moral biti že pred 24. urami, pa sem se še vozil po Ljubljani — in kdove, kaj me še čaka. Vrhtega sem bil pa še žejen in lačen tako, da se mi je že kar temnilo pred očmi. Še tiste klobase, ki sem jih imel v žepu, sem dal orožnikom, samo zato, da sem se smel sedaj „nobel“ in lačen peljati s fijkarjem. Vsaka gostilna naju je silno v oči bodla, pa nisva smela vstopiti, ker sta korakala 20 korakov za kočijo ona dva orožnika in nama sledila vsak migljaj.

Nace je tarnal, kaj bo počela njegova ljuba Lenčka, katere ni videl že dva dni, in lačni konji v hlevu; doma nima menda nikogar. „Pa de b vsaj jest ne biu tku strašansk lačn!“ Konji be potlej že še prestal, saj imaja na štal še nekaj suhe praprot, če se jim bo luštal jo pojest,“ je tožil Nace predno sva prišla do Žabjeka.

Ko se je voz ustavil, je skočil Nace k vozniku in mu zašepetal nekaj na uho, potem sva

pa šla v vežo, kjer so naju nekako prijazno sprejeli in nama odkazali vsakemu svojo celico, kjer sva čakala sodbe in premišljevala svojo lakoto.

Ura je bila 1/2 12 popoldne in na tisto žabješko „meneštvo“ pa tudi nisem hotel čakati. Pazniku sem bil dal par kron, in prinesel mi je iz gostilne dobro kosilo pa liter vina. Kaj da je je kosil Nace, tega pa ne vem, ker sva bila razdeljena.

Nestrpno je potekala ura za uro v popolni negotovosti, kdaj da pridem pred sodbo. Nemirnih korakov sem hodil po ozki celici gor in dol in premišljeval, kako da bi ukrenil zaradi službe. Okrog četrte ure popoldne hočem že poklicati paznika, da mi prinese list papirja, kar stopi sam k meni in mi veli, da naj se potrudim v sodno dvorano v prvo nadstropje.

Ko grem po stopnicah, vidim na dvorišču dva lepa konja. Paznik mi pove, da je Nace velel popoldne fijkarju, prignati tudi njegova konja na Žabjek, da ne bosta doma stradala — in zdaj ju morajo tukaj krmiti.

Ko pridem v dvorano, me vprašajo neki pisarji, ako hočem morda zagovornika, in res, takoj se spomnim na advokata dr. Limeža, ki vedno toži po listih, da ga Slovenci nočejo podpirati — in čez pol ure je bil že pri meni. Šla sva v stransko sobico, se tam nekoliko posvetovala, nato pa odšla zopet v dvorano.

Za veliko mizo je čakalo po papirju kakih šest pisarjev, na sredi pa sedel sodnik, debelega života, velike postave, dolgih osivelih las, zmršanih brk in velikih odurnih oči. Mislim sem si, da mora biti gotovo kak nemčur, ter sem postal še

ministrstvu. Dne 5. svečana 1909 sem vprašal pri c. kr. poljedelskem ministrstvu, kaj je s peticijami, in se mi je sporočilo sledeče: Ministrstvo je na podlagi poročila c. kr. deželne vlade rešilo te peticije zaenkrat na ta način, da je v odpomoč na Koroškem že nakazalo še enkratno podporo 50.000 K, da pa za sedaj enkrat z ozirom na znane zakonske predloge in na sedanji finančni položaj države ne more dovoliti večjega zneska.

Na moj ugovor, da s tem zneskom še ne bo odpravljena stiska na Koroškem in da sem v svojem nujnem predlogu predlagal, da se odpravi stiska z brezobrestnim posojilom, se mi je obljubilo, da bodo v slučaju, da v spomladi 1909 še ne bo večjega upanja na dobro košnjo, od c. kr. vlade še nadaljna denarna sredstva za odpravo stiske na Koroškem na razpolago. Na to je mogoče misliti v mesecih marec ali april; zakaj — tako se mi je končno odgovorilo — „če zadene kmetijski stan še en udarec, potem je uničen“.

G. poročevalcu „Fr. St.“ smem tudi izdati, da so se vključ obupni izjavi „Futternotstandskomitee-ja“ že storili potrebni koraki za izposlovanje nadaljnjih dodatnih pripomočkov, oziroma brezobrestnih posojil.

„Futternotstandskomitee“ pa, ki ustavi svoje delovanje ob času najhujše stiske — in v taki se nahaja sedaj enkrat Spodnja Koroška —, pač nima nobenega vzroka in nobene pravice, bahati se s pridobljenimi „zaslugami“.

Moja navada celo ni, prekljati se s „Fr. St.“ in njihovo družbo, ker smatram to pod častjo katoliškega moža. Tudi tokrat se je le zgodilo, da se obrani resnica in naredi prosta pot delu, ki sta oba vsled takih „sleparskih“ poročil v nevarnosti, da se jima zapre pot. Vam, g. poročevalcu, pa velja rek: „Kdor visoko leta, nizko pade“.

Grafenauer,
drž. in dež. poslanec.

„Freie Stimmen“ so umolknele, Wahlheuschwindel nemških nacionalcev, pa tudi širokonočnost in nedelavnost njihova je do kosti razkrinkana. Kaj bi počeli letos naši kmetje, če ne bi imeli svojega poslanca Grafenauerja, ki nadomestuje delo drugih, ki se znajo lišpati le s pavovim perjem?

Nakupovanje krme.

Na drugem mestu poroča „Mir“ o stanju cele zadeve. Poroča, da je g. Grafenauer dosegel podporo 50.000 K, da je dosegel obljubo, da se bo dalo dobiti, ako bo sila, meseca marca ali aprila še brezobrestnih posojil.

Povzročilo se je, da se od občine, ozir. zapupnikov sprejemajo še nadaljna oglasila za krmo in se je mnogo takih oglasil nam vposlalo. Koliko oglasil je vposlanih „Landesverbandu“, tega ne vemo.

Poljedelsko ministrstvo je dovolilo 50.000 K na podlagi od g. Grafenauerja predloženih 29 občinskih peticij (prošenj). Ali razdelitev je vlada meseca avgusta že izročila takozvanemu Landesverbandu, in denar se je zopet temu nakazal. Mi pa ne moremo „Landesverbandu“ siliti, da

upoštevata že zdaj nova oglasila, in kakor čujemo, hoče vodstvo (v katerem so Lemiz, Hönlinger, Wieser, Lučovnik i. dr.) ta novo dovoljeni denar deliti le tistim, ki so se pravočasno zglasili. Mi smo zahtevali, da se upoštevajo tudi drugi, ali ne upamo, da bo naša deželna vlada naročila „Landesverbandu“, naj denar drugače razdeli. Vsaj ima nemškoliberalna večina in njeni poslanci vso oblast v deželi, in predsednik zdaj ne bo postopal na svojo roko proti svojim prijateljem.

Torej stvar tako stoji, da se bo zdaj krma oddajala po znižani ceni tistim, ki so se pravočasno zglasili (do konca meseca avgusta), ki pa do zdaj niso vsega ali sploh ničesar dobili.

Deželni predsednik poroča radi nekega slučaja g. poslancu Grafenauerju, da se odklanjajo prošnje večjih posestnikov in se dajo podpore le najmanjšim. On pravi: „Ich beehre mich mitzuteilen, daß das Comité, welches mit der Durchführung der bezüglichen Maßnahmen betraut ist, bei der überaus großen Zahl der Anmeldungen auf verbilligte Futtermittel sich gezwungen sieht, diese Hilfe nur den allerkleinsten Grundbesitzern zuzuwenden.“ Naši zaupniki naj torej opazujejo, kako da se to naročilo res izvršuje, da bodo dobili pomoč res najmanjši in najpotrebnejši. Kako pa stvar stoji zdaj? Nova oglasila bomo po občinah sestavili. Če bo vlada dovolila še brezobrestnih posojil, ki se bodo izročila občinam, katere so po Grafenauerju podpore prosile, potem se bo mogla po občinah naročevati krma in vsakomur dati primeren del brezobrestnega posojila.

Kjer pa ljudje že zdaj nujno potrebujejo krmo, naj se za stvar zavzamejo posojilnice, za združnike zadruga; v Sinčivasi bo stvar prevzela zadruga, a za tiste, ki niso pri zadrugi, tega ne more. Posojilnice naj se pa zavzamejo za svoje ude in naj naroče krmo. Gospodarsko društvo v Celovcu je radovoljno pripravljeno za vsako posredovanje. Ta krma se naj da ljudem, ki jo morejo plačati, po popolni ceni, drugim pa se naj da podpisati izjava, da so pripravljene popolno plačati pozneje, če bi državne podpore ali brezobrestnega posojila ne bilo več dobiti. Posestniki, ki so tako na slabem, da od njih ni upati nobenega poznejšega plačila, žal, ne bodo mogli zahtevati, da jim zdaj dotično društvo zaupa.

Žal, da je vsa stvar nekoliko — zavožena. V jeseni se je dal od „Landesverbandu“ za zglasitev prekratek obrok, naši ljudje se niso dosti brigali in so le povpraševali, kaj bo seno stalo, kakšno bo itd., ter so obrok zamudili. Zdaj pa nam na vseh straneh manjka ljudi, ki bi zunaj stvar nesebično oskrbeli in uredili, da se krma naroči skupno. Morebiti bodo ljudje zdaj spoznali, za kaj so jim zadruga in posojilnice. V Celovcu se bo delalo naprej, in kakor hitro bo državni zbor sklican, pojde tudi g. Grafenauer zopet k ministru. Zdaj enkrat pa je temu poslancu zlasti njegov volilni okraj dolžan največjo hvaležnost.

nemirnejši in slabe volje. Najraje bi videl, da bi bilo že vse končano, pa se še pričelo ni. Pisarji so se leno guncali na svojih stolih in si smeje pomežikovali drug drugemu. — Nazadnje se pa sodniku vendar zljubi, da vstane. Površno si pogladi brke in z nekakim nasmehom obrne v stran, čez nekaj časa pa k meni in me glasno vpraša: „Wie heißen Sie?“

Jezno zaškripljem z zobmi in nekako vprašajoče pogledam advokata dr. Limeža — odgovorim pa nič.

„Nun, könnt Ihr nicht reden?“

„Prosim, gospod sodnik, z menoj se govori drugače!“

„Wohl, i' rede wie i' will!“

„Govorite slovensko ali me pa pustite, da odidem!“ se razsrdim in udarim po mizi, da so kar tintniki poskakovali.

„Prosim gospod, kako je vaše ime?“ vpraša zopet čez nekaj časa sodnik bolj tiho.

„Aleš Čičitani,“ odgovorim jezno.

„Kje ste doma?“

„Na Laškem onkraj Logatca.“

„Kaj ste po poklicu?“

„Črkonarobepostavljalca.“

„V kateri tiskarni službujete?“

„V tiskarni Vydrove kave na Češkem.“

„Kje ste pa bili sedaj?“

„Tepežkal sem v Selu na Notranjskem.“

Izpraševal me je še druge okoliščine in na vse sem mu odgovarjal le resno in kratko.

„In kako ste mogli biti tako nespametni in ste si zmislili tako nevarno šalo? — Čegave so pa bile one hlače, v katere ste nabasali slamo?“

„Ne vem, menda od Lakinovga Franceljna iz Sela.“ Ošteval me je še dalje, pa vsega si nisem zapomnil.

Za pričo je bil poklican tudi dotični sprevodnik. Ko so mu pa pojasnili, za kaj se gre pravzaprav, je začel samega veselja skakati, ker je bil rešen tako velike skrbi. — „Samo glavo mu je odtrgalo, drugače je pa ostal še cel,“ je rekel nazadnje sprevodnik.

„Saj glave pa še imel ni!“ mu pojasnim jaz.

„Vi ste toženi po § — —“

„Prosim, gospod sodnik, za besedo!“ se oglasi moj zagovornik, dr. Limež. „Jaz poznam tega gospoda, da je — —“

„Tiho vi, gospod doktor!“ zavpije sodnik. „Vam sploh ne dam besede, zato ker delate pri sodišču samo zgago!“

No, hvala lepa, sem si mislil. Ta doktor me bo pa že zagovarjal. Komaj bi bilo, da bi jaz njega.

Sodnik se obrne zopet k meni:

„Vi ste toženi po § 344 k. z. zaradi predrzne šale in prestopka železnične proge. Ker pa mora priti kot priča še dotičnik, čigar so bile one hlače in nam pripeljejo tudi onega možica iz slame, zatorej obsodba ni pravomočna in se preiskava nadaljuje.“

Ura je bila že osem zvečer, in paznik me spremi zopet nazaj v celico. Hodil sem po mrzlem tlaku pozno v noč in premišljeval to in ono. Nikakega glasu ni bilo več slišati, le sneg je zdajinzdaj zašumel in zdrsnil z visoke strehe na dvorišče. Tedaj pa odpahne nekdo moja vrata odzunaj. Ozrem se — in kdo je stal pred menoj? — Nace.

Kdo dela zdražbo?

Pred par leti še so koroška sodišča slovenske tožbe in druge vloge v slovenskem jeziku reševala. Potem pa so začeli naši „miroljubni“ nacionalci po časopisih in na shodih hujskati zoper slovensko uradovanje in so res dosegli, da danes na koroških sodiščih ni nobene slovenske rešitve več in tudi slovenska govorica je postala že zelo redka. Edino, kar nam je od „enakopravnosti“ še ostalo, je to, da se slovenske vloge morajo sprejemati. Toda čujte, koroški Slovenci! čujte, Vi slovenski kmetje, čujte tudi Vi, slovenski delavci, kakšen udarec Vam hočejo zadati „miroljubni“, „pravični“ in „dobri“ Vaši nemški sosedje! Pred dobrim tednom je bil za pravosodnega ministra imenovan graški advokat Hohenburger, pa še predno je cesarju prisegel, da bo zvesto in vestno čuval in izpolnoval postave, že so mu nemški koroški advokati poslali prošnjo, da naj vzame koroškim Slovencem še zadnje mrvice jezikovnih pravic in naj jim enkrat za vselej vlaganje slovenskih vlog zoper Nemce in nemškutarje prepove. Sedaj, koroški Slovenci, Vam bo menda pač jasno, kaki prijatelji so Vam nemški advokati, ki tako radi jemljejo od Vas Vaš slovenski denar, kadar pridete v njihove pisarne. Obžalujemo koroško odvetniško zbornico, da se je od slepe narodne strasti dala zapeljati in je stopila tako očitno med preganjalce našega jezika. Zapomnimo si to!

Vedež za deželnozbornske volitve.

Kdo sme voliti v kmečki skupini?

Voliti smejo samopravni moški, ki so 1. avstrijski državljani, 2. ki so že dopolnili 24. leto, 3. ki so plačali vsaj eno leto najmanj 8 kron direktnega davka (kmetje, obrtniki, trgovci itd.) ali pa smejo 4. iz drugih vzrokov pri občinskih volitvah voliti. Ti so: 1. vsi duhovniki, 2. državni, deželni in javni uradniki, advokati in c. kr. notarji, 3. doktorji vseh fakultet, diplomirani živinozdravniki in 5. definitivno (ne provizorično) nastavljeni učitelji.

Razlika med volitvijo v kmečki skupini in občinsko volitvijo.

Pri občinskih volitvah smejo glasovati vsi, ki plačajo le 1 vinar direktnega davka, v kmečki skupini pa le tisti, ki plačajo vsaj 8 K direktnega davka.

Kdo sme voliti v splošni skupini?

Pravico voliti imajo samopravni moški, ki so avstrijski državljani in ki so že izpolnili 24. leto, v tisti občini, v kateri stalno prebivajo najmanj eno leto, t. j. od 9. februarja 1908. Duhovniki n. pr., ki niso eno leto v občini stalno naseljeni, smejo voliti v kmečki skupini, ne pa v splošni.

Voliti in voljeni biti ne smejo (§ 19 d. v. z.)

a) osebe, ki so bile obsojene zaradi hudo delstva, tatvine, poneverbe, sodelovanja pri tem ali zaradi goljufije, pa še kazni niso prestale; izgube volilno pravico za 3 leta, če so bile kaz-

„Pssst!“ mi šepne tiho. „Ti, zdajle je urca, če maš kaj kurajže v sebi! Jest še nisem pršu pred gerihtha in tud ne morm več prestajat u teh starh luknah. Veš, ta aufzegar je moj prjatu in mi je pokazu tvoja keha in mi dau ključ, in tud vrata na dvorišči je že odklenu. Tamle u štal so pa moj konje. Reku sem mu, če bo zarad tega zgubu dinst, de nej pa kar k men pride, mu bom že jest družga preskerbu. Ajzo, če čš sam sebo dobr, idi za mane!“

Kakor mačke sva se zmuzala ob zidu do hleva, prijela vsak enega konja za uzdo in ju odpeljala varno skozi velika dvoriščna vrata na cesto. — — —

Akoravno morda nisem še nikdar poprej jezdil, vendar trdim lahko, da je šlo bolj, kakor takrat, ko se je Elija peljal v nebesa. Nace je jezdil naprej, in v četrt ure sva bila že na njegovem domu onkraj mesta. Za uro mi je žal, ki mi je v tem begu padla iz žepa. — Konje sva napodila urno v hlev, použila v naglici nekaj božičnih ostankov z mize, potem sva odhitela vsak svojo pot. Govorila nisva skoro nič. On je lezel menda k Lenčki pod okno, jaz pa proti kolodvoru.

Med potom sem ugibal, s kakšnim namenom da si je Nace pravzaprav velel prignati konje na Žabjek. Ali je na beg že prej mislil, tega ne vem in tudi od takrat nisem o njem ničesar več čul. Morda so ga zopet ulovili in zaprli, kdove.

Četrt ure za menoj je že prišumel brzovlak na glavni kolodvor in ž njim sem izginil iz Ljubljane — kdovekam. Tega vam, gosp. urednik, ne povem. Nespametno je sploh bilo, da sem vam

novane pri okrajnem sodišču, če so bile kaznovane pri deželni sodnji, pa za 10 let. V dvomljivih slučajih se je treba obrniti naravnost na g. dr. Brejca za pojasnila;

b) osebe, ki so v konkurzu,
c) ki žive od javne miloščine ali so živele od nje v letu pred volitvijo;
d) v aktivni vojaški službi nahajajoče se osebe, tudi žandarji.

Kako se voli?

Vsak volilec mora oddati svoj glas osebno; s pooblastili ne sme nihče voliti razen v skupini veleposestnikov. Po redu se volijo poslanci najprej iz četrte, potem iz tretje, druge skupine in nazadnje iz veleposestva.

Kje in kdaj se voli?

Voli vsaka občina záse. Razpis novih volitev se mora po vseh občinah tudi z lepaki (plakati) naznaniti. Kraj in začetek ter konec volitve v posameznih občinah so razvidni iz legitimacije, ki jo dobi vsak volilec.

Kaj je volilni imenik?

Župan vsake občine sestavi po abecednem redu zapisnik vseh opravičenih volilcev njegove občine; ta zapisnik se imenuje volilni imenik.

Kakšen pomen ima volilni imenik?

Volilni imenik je podlaga cele volitve. Kdor ni v volilnem imeniku, ne sme voliti, četudi ima volilno pravico.

Kdo sme volilni imenik pregledati?

Vsakdo.

Kdaj se ga sme pregledati in kje?

Volilni imenik mora biti celih 14 dni v občinskem uradnem prostoru položen na pregled in se mora to ob istem času javno razglasiti. Vsak volilec sme imenik tudi prepisati. Dolžnost vsakega volilca je, da se sam ali po kom drugem prepriča, da se nahaja v volilnem imeniku.

Zakaj je treba paziti, kako je sestavljen volilni imenik?

Zato, da se opravičeni volilci ne izpuste, neopravičeni pa ne utihotapijo vanj.

Kako se zabranijo nepravilnosti volilnega imenika?

Vsak volilec dotične volilne skupine ima pravico zahtevati, da se izpuščene volilce sprejme v imenik, neopravičene pa izbriše iz imenika. To se imenuje reklamacija.

Kdaj se sme reklamirati?

Tiste 14 dni, ko je volilni imenik položen na pregled, pozneje ne več.

Kje se reklamira?

V splošni in kmetski skupini pri županu, v ostalih dveh skupinah pri deželni politični oblasti.

Kaj mora župan storiti z reklamacijo?

Predložiti jo mora v teku treh dni okrajnemu glavarstvu (v Celovcu deželni vladi), ki o

povedal toliko. Jaz sem namreč preveč odkritosrčen in ne morem zakrivati nobenih težkih misli in skrbi. Povedal sem vam vse stvarno in resnično, in rečem še, da takega tepežkanja nisem doživel še nikdar in ga tudi nobenemu ne želim.

Zdaj se imam pa zopet postarem. Parkrat so še poizvedovali orožniki okrog mene po onem imenu, pa sem se jim vedno lepo izrezal. Zdaj imam pa mir. Ker pa mislim potovati čez nekaj let okrog zemlje, zato sem se začel pridno učiti kitajščine, s katero se povsod pride. Pravijo sicer, da se z nemščino daleč pride, pa le menda zato, ker imajo Nemci jako dolge jezike. Jaz ljubim pa le resnico — včasih sem ljubil tudi dekleta, pa sem preveč trpel na srcu, ker sem se za vsakim voglom zaljubil v drugo, in zdravnik mi je rekel, da so se mi začela zaradi prevroče ljubezni že pljuča širiti, pa tudi želodec mi je takrat jako slabo prebavljal. Zato sem pa ta „kšeft“ opustil.

Pred kratkim je bil pri meni Štoklarjev Janez iz Žrelca in mi je pravil, da se je na zadnjem slovenskem plesu zid-marke v Celovcu tako vrtel, da je moral iti trikrat domov po svežo srajco. Pa tudi Peregrin iz Škocjana me večkrat obišče in vedno zabavlja čez tega ubogega „Štajerca“. Ko sem se lansko leto peljal v Ljubljano, sem gredoč obiskal v Ptujtu tudi „Štajerčevega“ urednika, s katerim sva dobro znana. Pravil mi je, kako da ga Slovenci po krivici preganjajo, ko on vendar dela na to, da bi se Slovenci in Nemci združili, in da stoji na resnem stališču: kjer mu bolje nese!

Ja, še nekaj. Povedal bom drugič tudi, kako sva s prijateljem Tonkovim Lojzom predlanskim

njej razsodi. Proti neugodni razsodbi reklamacije se sme v teku treh dni od dneva dostavitve vložiti na deželno vlado pritožbo (pritožbo). Zoper odločbo deželne vlade ni nobene pritožbe več.

Reklamacije in prizivi, ki niso bili vloženi pravočasno, se kot zapozneli zavračajo.

Kako se reklamira?

Reklamira se lahko ustmeno pri občinskem uradu občine, v kateri kdo stanuje, da se naredi reklamacijski zapisnik, ali pismeno.

Vzorec reklamacije za volitev v splošni skupini.

Občinskemu uradu

v Črni.

Iz priloženega krstnega in domovinskega lista (delavske, poselske knjige) je razvidno, da sem več kot 24 let star in avstrijski državljan. Znano je tudi, da stanujem v tej občini že več nego eno leto.

Zahtevam tedaj, da se me vpiše v volilni imenik za splošno volilno skupino in v ta namen to mojo pritožbo predložiti c. kr. okrajnemu glavarstvu v Velikovcu.

V Črni, dne

Jurij Koren.

Kako se koga „ven“ reklamira?

Če se nahaja v volilnem imeniku kaka oseba, ki nima volilne pravice, se mora v reklamaciji navesti vzrok, zakaj da nima dotičnik volilne pravice, na pr. da še ni 24 let star, ali da ni avstrijski državljan, ali pa še ne stanuje eno leto v občini, ali da ne plačuje 8 K direktnega davka, ali da je bil kaznovan.

Kako se naredi priziv na deželno vlado.

C. kr. deželni vladi
v Celovcu.

Z odločbo c. kr. okrajnega glavarstva v Velikovcu z dne 19 . . . , št. . . . , se moji pritožbi, da naj se me vpiše v volilni imenik za splošno skupino občine Črna, ni ugodilo.

Zoper to odločbo vlagam

priziv

in se sklicujem na razloge, ki sem jih navedel v vlogi na c. kr. okrajno glavarstvo v Velikovcu.

Prosim, da c. kr. deželna vlada ugodi mojemu prizivu in potrebno ukrene, da se me pravočasno vpiše v volilni imenik za splošno skupino občine Črna.

Črna, dne 19 . . .

Jurij Koren.

Ali je treba reklamacije in prizive kolekovati?

Ne. Reklamacije in prizivi so s prilogami vred kolka prosti.

Kdo dobi legitimacije in glasovnice?

Vsakemu volilcu, ki je v volilnem imeniku, se mora po doteku časa za reklamacije legitimacija ali izkaznica in toliko glasovnic, kolikor poslancev sme voliti, dostaviti na dom. Kdor

na pustni večer vlačila „ploh“ v Bezuljaku na Notranjskem, in je naju našla na pepelnico zjutraj Blaževa Lenka pod nekim oknom skoro napol zmrzla. — Seveda se bodo morda jezili čitatelji „Mira“, kako je to, da jim opisujem samo kranjske kraje, toda jaz se ravnam čisto po besedah poslanca Nageleta, ki je lansko leto tako navdušeno govoril v državnem zboru, da naj se tesneje združijo kranjski in koroški Slovenci.

V zadnjem „Miru“ sem čital, da se bližajo deželnozborske volitve, zato sem se tudi namenil, da bom pridno deloval in agitiral za kandidata Šumija, ki ga priporoča „Štajerc“. Morda se mu posreči, da pride v deželnem zboru v kak „zastni odsek“.

Torej, g. urednik, predno odpotujem okrog sveta, vam bom že še kaj važnega sporočil. — Juhuhu - hopsasa!

Smešničar.

Snubači. Oče svoji hčeri: Pojdi no v hišo in razgovarjaj se kaj z ženinom! — Hči, ko pride k ženinu: Po kateri poti ste pa prišli k nam, ali ste šli skozi one velike kavtre? — Snubač: Ja. — Ona: Ali ste videli tam ono razobešeno perilo? — Snubač: Ali ono umazano? — Ona: Da, tisto sem jaz oprala.

Na plesu. Gospod mladi dami: No, gospica, nocoj so pa valčki dovolj dolgi, ne? — Dama: To je že res, toda jaz imam silno tanke čreveljce!

jih ni dobil 24 ur pred volilnim dnevom, mora iti osebno ponje.

Kdo izpolni legitimacije?

Pristojno okrajno glavarstvo, v Celovcu tudi lahko župan.

Katere glasovnice so veljavne?

Le tiste, ki imajo pečat občinskega urada in pripombo, da je vsaka druga glasovnica, ki ni uradno izdana, neveljavna.

Kaj je storiti, če je kdo glasovnico izgubil ali pokvaril?

Zahteva naj drugo od župana ali pri volitvi od volilnega komisarja, ki jih razdeli tudi za ožje volitve.

Kdo vodi volitev?

Volilna komisija ob navzočnosti volilnega komisarja.

Kdo je v volilni komisiji?

a) V skupini veleposestnikov je 7 članov, štiri izvolijo volilci sami, tri imenuje iz njih srede deželni predsednik;

b) za trgovsko in obrtno zbornico so zbornični predsednik ali od njega imenovani namestnik, trije od volilcev izvoljeni in trije od volilnega komisarja imenovani zbornični udje;

c) v skupini mest in trgov, v kmečki skupini in v splošni skupini je 5 članov, župan ali od njega imenovan namestnik, dva člana izvoli izmed volilcev občinski zastop in dva imenuje izmed volilcev volilni komisar. Voli se po listkih, in izvoljen je, kdor dobi navadno večino. Na isti način izvolijo člani volilne komisije izmed sebe predsednika volilne komisije; pri enakem razmerju glasov odloči volilni komisar z žrebom. Vsaki volilni komisiji se mora pridejati zapisnikar.

Kaj je naloga volilnega komisarja?

Skrbeti mora za mir in red pri volitvi in da se izvršujejo določbe volilnega reda. Če hoče volilna komisija svoj delokrog prekoračiti, kršiti določbe, ji mora to prepovedati. Ko se je začela volitev, ne sme pripuščati na volišču nagovorov na volilce.

Kdo sme na volišče?

Na volišče (volilni prostor) smejo za časa volitve razven članov volilne komisije le volilci, ki imajo veljavne legitimacije.

Kakšno nalogo ima predsednik volilne komisije?

Ob začetku volitve mora navzočim volilcem pojasniti, kdo sploh more biti izvoljen za deželnega poslanca in kdo ne sme voliti in ne voljen biti. Razložiti mora volilec način, kako se bo glasovalo in volilce pozvati, da volijo po svojem dobrem prepričanju.

Kako se vrši volitev?

Najprej oddajo svoje glasovnice v prazno, za vlaganje glasovnic določeno posodo člani volilne komisije. Eden izmed članov volilne komisije kliče potem volilce po vrsti, kakor so vpisani v volilnem imeniku, da glasujejo. Nato oddajo volilci glasovnice po vrsti, kakor pridejo. Prečitanje volilnega imenika sme komisija tudi opustiti, če se ji zdi to primerno. Vsak volilec mora pokazati najprej svojo legitimacijo, s katere prebere predsednik glasno volilčevo ime, in potem odda predsedniku komisije svojo skupaj zvito glasovnico, ki jo položi predsednik skupaj zvito, kakor se mu je izročila, v volilno posodo. Komisija mora zapisati ime vsakega volilca, ki je že volil, v poseben zapisnik. Zapisnikar mora v volilnem imeniku v to določeni rubriki zaznamovati, kdo je že oddal glasovnico.

Kakšne pravice ima volilna komisija?

Odločuje takoj brez ozira na število glasovnih z večino glasov:

a) če se pri oddaji glasov pokažejo pomisleki, je-li oseba, ki hoče oddati glas, res opravičeni volilec sam ali pa se le izdaja kdo drug za njega;
b) če se ugovarja zoper volilno pravico kake v volilni imenik vpisane osebe in se zatrjuje, da je potem, ko je bil sestavljen volilni imenik, izgubila volilno pravico;

c) o veljavnosti oddanih glasov, kar pa je treba v volilnem zapisniku omeniti.

Proti odločitvi volilne komisije ni nobenega priziva več.

Na kaj je treba volilec paziti?

Da vsi vedo, katerega dne, kje in ob kateri uri se volitev začne in konča. Oddajanje glasovnic se konča ob določeni uri. Vendar se ne sme

izključiti od glasovanja tistih volilcev, ki so prišli na volišče še predno je potekla določena končna ura.

Kaj pa, če bi se volitev v določenem času ne mogla vršiti ali končati?

Volilna komisija jo sme s privoljenjem volilnega komisarja podaljšati ali na prihodnji dan preložiti. To pa mora na običajen način razglasiti. V tem slučaju mora volilna komisija posodo z volilnimi listki zapečatiti.

Kako je treba glasovnico izpolniti?

Glasovnica je veljavna tudi, če jo izpolni kdo drug. Ime kandidata mora biti natančno napisano s krstnim in rodbinskim imenom. Označen mora biti tudi njegov stan, in če iz tega še ni razložno povzeti, kdo da je, se mora pridati tudi kraj, kjer stanuje. Tako bi na pr. ne bilo dovolj jasno, če bi na listek kdo zapisal „Franc Grafenauer“ ali samo „Grafenauer“, ampak bi moral zapisati „Franc Grafenauer, državni poslanec in posestnik na Brdu“. V volilnih okrajih, ki volijo dva poslanca, kakor kmečki volilni okraji: 1. celovška okolica in Borovlje, 2. Volšperk, Št. Lenart in Št. Pavel, in 3. Beljak, Paternion in Rožek, se morata natančno napisati na glasovnico dva kandidata. Eno ime pa se ne sme dvakrat napisati, ker bi se to ime štelo le enkrat. Pa tudi več imen ne sme biti napisanih, kakor se voli v dotični skupini poslancev, ker bi se nazadnje napisana imena ne štela. Če ima glasovnica manj imen napisanih, kakor bi jih morala imeti, vsled tega ni neveljavna.

Kateri glasovi so neveljavni?

- Glasovi, ki padejo na osebo, ki ne more biti voljena;
- glasovi, iz katerih se ne da natanko povzeti oseba kandidata.
- glasovi, ki se oddajo pod kakimi pogoji ali ki so jim pristavljena naročila za kandidata;
- prazne glasovnice.

Kaj se zgodi, ko je glasovanje končano?

Volilna komisija mora najprej primerjati, če se ujemata seznamek onih, ki so volili, in seznamek glasovanja (posebna rubrika v volilnem imeniku zraven imen volilcev), in potem se prične štetje glasov.

Imena v vsaki glasovnici označenih oseb (kandidatov) mora predsednik javno brati in en član komisije v glasovni list (Stimmliste) tako vpisati, da se pri prvem glasu, ki ga dobi kdo kot poslanec, vpiše njegovo ime, zraven pa pristavi številka 1, pri drugem glasu številka 2 itd. Drug član komisije piše na isti način glasovni list za drugega kandidata. Izid štetja glasov mora predsednik volilne komisije takoj naznaniti. Po končani volitvi se zaključi volilni zapisnik in ga z zapisnikom volilcev vred podpišejo vsi člani volilne komisije, volilni komisar in zapisnikar. Če kak član komisije noče podpisati volilnih aktov, se mora vzrok za to zabeležiti v zapisniku.

Volilni komisar izroči potem volilne akte političnemu uradniku, ki ima nalogo, sestaviti poročilo o izidu glasovanja po vseh volilnih krajih in tako dognati rezultat volitev v celem volilnem okraju.

Kdo je izvoljen?

Tisti kandidat, ki je dobil več kakor polovico vseh oddanih glasov.

Kaj se zgodi, če noben kandidat ni dobil nadpolovične večine glasov?

V tem slučaju pride do ožje volitve. V ožjo volitev prideta tista dva kandidata, ki sta dobila pri prvi volitvi največ glasov; veljavni so pa le tisti glasovi, ki se oddajo enemu izmed tistih dveh kandidatov, ki sta prišla v ožjo volitev. Glas, ki se odda za kako drugo osebo, se ne šteje.

Kdo sme v ožji volitvi voliti?

Vsak volilec, ne glede na to, ali je pri prvi volitvi volil ali ne.

Koroške novice.

Celovski okrajni glavar pl. Grabmayer bi rad sledil predniku Mac Nevinu. Nimamo nič proti temu. Si bo vsaj malo odpočil, kakor si odpočiva koroškimi Slovincem dobro znani njegov prednik. V uradnem listu, pravzaprav „Amtsblattu“ celovškega okrajnega glavarstva, čitamo z dne 6. t. m., da je razposlalo glavarstvo župnim uradom tiskovine za izkaze o cepljenju koz, da jih izpolnijo. To je seveda vse v redu. A v redu ni, da zahteva okrajno glavarstvo, da župni uradi izpolnijo te izkaze „nemško“. Takim

ukazom se slovenska duhovščina ne bo pokorila, kakor se tudi ni vdala „želji“, da bi bili župni uradi okrajnemu glavarstvu podrejeni uradi. G. glavar, ali se zanašate morda na to, da je državni zbor zaključen?

Upokojeni deželni šolski nadzornik Palla je umrl v soboto, dne 13. t. m. Pogreb se je vršil v pondeljek ob ogromni udeležbi, zlasti mnogo je bilo gg. učiteljev iz dežele. Ob grobu je govoril nadzornik Moro. Po Celovcu se govori, da bodo obesili njegove slike zraven cesarjevih v vseh celovških šolah. Bog je poklical moža s tega sveta, koroški Slovinci pa še živimo, bolj zavedno nego prej kdaj. N. v m. p.!

Razpisano je na utrakvistični trirazrednici v Bistrici na Zili mesto učitelja, ki dobi zastoj stanovanje in 3 m³ trdih drv. Zakaj se ne zahteva izpit iz slovenščine? Razpisano je na isti šoli tudi mesto šolskega vodje. Znanje slovenščine se zahteva.

Celovec. (Umrla) je dne 17. t. m. v „Marijanišču“ prednica tamošnjih usmiljenk, sestra Herkulana Simianer.

Medgorje. (Poroka. Volitev.) Dne 8. t. m. sta bila tukaj poročena: Karol Šrot, p. d. Lipšov sin v Zg. Medgorjah in Ana Mark, p. d. Oratnikova hči v Običah. — Volitev v prvi občinski zbor bo četrtič dne 26. t. m. od 11.—12.

Velikovec. (Predpustna veselica) se je zadnjo nedeljo, dne 7. t. m., prav dobro obnesla. Velikovski in okoliški Slovinci in Slovenke so storili kakor prejšnja leta svojo dolžnost. Lahko se reče, da nobena druga veselica ni tako mnogoštevilno obiskana kakor slovenska. Čimbolj bodo nekateri nemškonacionalni neodvisni petelinčki ropotali, tembolj se bo ljudstvo zavedalo. Med udeleženci smo videli zastopnike iz raznih krajev. Omenimo mil. g. prošta iz Tinj, Greg. Einspielerja, odposlanca izobraževalnih društev iz Vovber, Rude, Želinj, Škocijana in Dobrevasi, delavskega in tamburaškega društva iz Celovca, da, celo iz daljnega Trsta smo imeli gosta. Veselica je prinesla čistega dobička okroglo 140 kron. Hvala za to gre vsem, ki so ali gmotno ali bodisi kakorkoli prispevali k temu. Posebna zahvala se mora pa še izreči gg. tamburašem iz Celovca, pevkam in pevčem iz Škocijana, vsem darovalcem dobitkov in končno gostilničarju, g. A. Stersche-tu za točno in dobro postrežbo in dekoracijo gostilniških prostorov. V srcu nemškonacionalnega mesta že peta sijajna slovenska predpustna veselica, je tudi nekaj. To stori bojkot „Narodnega doma“!

Velikovec. (Hujška štvo.) Naše predpustne veselice so se udeležili tudi nekateri pametnejši Nemci. Dva izmed njih sta imela celo pogum, da sta si pripela znake. Radi tega ju je nahrulil neki pristen German s slovenskim imenom, da je to sramota za nju. Eden izmed teh dveh mu jo je dobro zasolil z besedami: „Ali je za tebe tudi sramota, kadar sprejemeš od Slovencev slovenski denar?“ Čudno, zakaj nemškutarji in nemški nacelniki takrat ne „štenkajo“ Slovencev, kadar jim slednji prinesejo denar! Ja — če bi želodcev ne bilo!

Železna Kapla. (Sprejem.) V torek, dne 16. t. m. smo slovesno sprejeli na kolodvoru novega župnika, preč. g. Mateja Germ. Sprejema so se udeležili med mnogoštevilno množico ljudstva tudi župan belske občine, g. Luka Piskernik, in cerkveni ključarji. Slovenski pevski zbor pa je zapel novemu dušnemu pastirju v pozdrav dve lepi pesmi. Občina Kapla pri sprejemu ni bila oficijelno zastopana. — Inštalacija se vrši v nedeljo dne 21. t. m. Na mnoga leta!

Pliberk. Rožane smo videli v nedeljo dne 7. t. m. v Pliberku. To bi še nič ne bilo tako posebno kaj izvanrednega, pač pa to, po kaj so prišli. Privedli so s seboj ženina in nevesto, da tukaj v naši farni cerkvi nastopita pot zakonskega življenja, za katero sta hotela imeti blagoslov božji iz rok tukajšnjega kaplana č. g. Jan. Hornboka, ki je nevestin bratranec. Veseli smo bili, da smo čisto slučajno zašli zraven in mogli poslušati ginjlive besede, s katerimi je g. kaplan izročal bivšo svojo družico pri novi maši, Anico, vrlemu kmečkemu fantu kot družico za celo življenje. Daj jima Bog prav mnogo sreče, slovenskemu narodu pa več tako poštenih parov!

Pliberk. (Smrt.) Pokopana je bila tukaj občespoštovana babica Ana Brežnik. Pri izvrševanju svojega poklica, tako se govori, si je zastrupila kri in po strašnem trpljenju v najboljših letih morala se ločiti od svoje družine. Pogreba, ki je bil res sijajen, se je udeležilo razen meščanov mnogo ljudstva iz okolice. — Prav žalosten je bil dne 8. t. m. tudi pogreb 34letne Magdalene Binder. Zapušča v največji revščini 7 nedoraslih otročičev. Za njenega moža se ne ve. Da bi svojo družino lažje preživil, šel je pred pol letom od doma iskat boljšega zaslužka, ker ga v Pliberku ni našel.

Iz Pliberške okolice. (Nismo se malo čudili,) ko smo izvedeli od otrok, ki obiskujejo pliberško šolo, da so jim učitelji pobrali slovenske katekizme. Kaj so se jim ti neki naenkrat tako čudno zamerili? Kolikor vemo, so se slovenski otroci v pliberški šoli v krščanskem nauku vedno slovensko poučevali in rabili tudi slovenske katekizme. Saj je vendar tudi marsikateri izmed nas kmetov svoj čas hodil v pliberško šolo, in tako kratkega spomina tudi nimamo, da bi ne vedeli več, kako je bilo tedaj. Kdo pa je vam zdaj tako ukazal, gospodje učitelji? Pamet gotovo ne! Ali pa imate morebiti vi drugo, kakor mi preprosti kmetje? Naša nam pravi, da naj se otrok uči najpotrebnejšega nauka v jeziku, katerega že razume, ne pa v tistem, ki se ga šele uči. Naj se otrok uči moliti tako, kakor se moli doma. Pravite menda otrokom, da je šola nemška. Tega tudi nihče ne taji. Pa če bi ne imeli slovenskih otrok, bi tej vaši nemški šoli slaba pela, to sami dobro veste. Naj je šola nemška, pa otroci so slovenski, so naši! Ne poskušajte odtujiti jih nam in naši veri! Kajti znali bi skusiti, da jih vemo braniti, kakor lev brani svoje mladiče. In cerkvene oblasti! S takim postopanjem od strani učiteljev se, vsaj po našem mnenju, kršijo tudi vaše pravice. In gospodje kateheti? Ali nam bote pomagali braniti naše otroke nesreče brezverstva in nemčurstva? Ali boste morda molčali?

Žvabek. (Veselica.) Sicer smo malo oddaljeni od sveta, a vkljub temu veselega srca. Tako smo si napravili tudi ta predpust prav lepo veselico. G. Fr. Krištof je poljudno pripovedoval gospodinjam, kako naj ravnajo s perotnino, da bo več novcev za „kofé“. Mladenič Jože Krof iz Šmarjete je navduševal navzoče k branju, ker dandanes le tisti kaj ve in kaj velja, ki rad bere. — Igrri „čajašica kave“, ki so jo izpila dekleta in „zamujeni vlak“, ki so ga zamudili fantje, sta bili natančno naučeni in prav dobro izpeljani, kakor malokje na deželi. In kako tudi ne! Saj se nahaja ravno pri nas prav nadarjena mladina, kar ve že tudi g. deželni šolski nadzornik, ki tudi ne more proti svojemu prepričanju delati, zato nam ne da nobenega učitelja, ker so marsikje obilni „buteljni“ bolj potrebni treh ali štirih učiteljev, kakor naši otroci enega! — Kmalu si ustanovimo izobraževalno društvo, da se bomo sami izobraževali. S petjem lepih narodnih pesmi smo večer končali, in veselo vriskajoč so se vračali dragi nam šent Danijelčani domov, prepričani, da je bila veselica vredna njihovega štiri ure dolgega pota.

Žvabek. (Raznoterosti.) Neizprosna smrt je pokosila znanega gostilničarja Klemena. Svetila mu večna luč! — Tako hude zime, kot je letos, še ne pomnimo. Voda je zamrznila skoraj po vseh vodovodih, tako da smo primorani voziti vodo zelo daleč, in še hudo jo je dobiti. — Drava je tako močno zamrznila, da se lahko brez skrbi hodi čez njo. — Naši otroci bi imeli čas hoditi v šolo, pa že od julija lanskega leta nimamo učitelja.

Prevalje. (Pogreb.) Dolg, ali žalosten sprevod se je pomikal v soboto, 13. t. m., dopoldne od Ladratove hiše na Lešah proti pokopališču na Fari. Spremili smo občespoštovano in priljubljeno 20letno Ladratovo Miciko k večnemu počitku. Sprevod je vodil vč. g. župnik Ivan Serajnik ob asistenci č. g. R. Tojnko in domačih kaplanov. Ne eno oko ni ostalo suho, ko se je vč. g. Serajnik na grobu spominjal čednosti rajneke, jo staval mladini za vzor in tolažil sorodnike ob nje bridki nenadomestljivi izgubi. Pretresljivo je bilo poslušati, ko so rajniki njene mlade tovarišice zapele ob grobu tužno žalostinko v zadnji pozdrav. Ogromna udeležba ob pogrebu je pač pričala, da je umrla kot vzorno, pobožno, krščansko dekle uživala občno spoštovanje. Ugasnila je tebi, draga Micika, luč življenja, nam pa sveti tvoj prelepi zglede kot svetla zvezda na potu našega življenja! Z Bogom!

Prevalje. (Grozna nesreča.) V torek, dne 9. t. m. ob sedmih zvečer, se je zgodila na tukajšnji ozkotirni premogarski železnici strašna nesreča. Ko je vlak vozil po klancu od Lahovnikove gostilne proti južni železnici z lokomotivo vzadi, je 17letni kurjač Alojzij Štifter, stoječ na odbijaču prvega voza, izpodrsnil in padel pod vlak. Dva voza sta šla čez njega, med tem skočila iz tira in se prevrnili po bregu navzdol. Ponesrečenec je bil takoj na mestu mrtev. Zmečkalu mu je glavo, roko in nogo. Nezgode krivo je to, da je ponesrečenec ravnal proti železniskemu poslovniku. Krivdo na nesreči pa je pripisati tudi temu, da so varnostne odredbe na tej železnici jako nedostopne. Cela progna na najnevarnejšem kraju od predora gor do južne železnice po noči niti najmanj ni razsvetljena, dočim se stanovanje uradnikov ponašajo z jasno električno razsvetljavo. Vozovi so jako enostavno in

nedostatno napravljeni. Več kot čudno pa je to, da se s prevažanjem premoga, bodisi petek ali svetek, začne jutraj pozno in se konča šele v temni noči. Tu bi pač bilo treba temeljite preskave, drugače doživimo še marsikatero nesrečo.

Spodnji Dravberg. (Umrla) je dne 9. t. m. gdčna. Alojzija Domaingo iz znane dravberške družine.

Borovlje. (Meščanska šola.) Dognana stvar je, da dobe Borovlje deško in dekliško meščansko šolo. Vprašanje je samo, če se vpiše zadostno število otrok. Vodstva ljudskih šol v okolici so dobila nalog, da naznanijo udeležence iz okolice. Ta pridobitev je brezdvomno velikanske važnosti za Borovlje; škoda, da Slovenci ž njo ne dobimo ničesar. Ali se ne bi moglo poučevati par ur slovenščine na teden? Krajni šolski sveti v boroveljski okolici, zahtevajte!

Borovlje. (Čudež.) Pred tremi leti se je v Borovljah ustrelil dvorni dobavitelj Anton Antenič. Zdaj je prodana hiša, delavnica in vse, vendar pa se mrtvi Antenič še vedno podpisuje in odgovarja na pisma, ki prihajajo na njega. Ali ni to čudež?

Podljubelj. (Kaj bo pri nas na pustno nedeljo?) Po zadnji predstavi se nas je od več strani povpraševalo, kdaj se zopet oglasimo s kako igro. Naše vrle igralke in igralci, ki kaj radi ustrezajo občinstvu, so pripravili v naglici še eno novo igro za pust in jo uprizorijo na pustno nedeljo. Času primerna je igra in v več nastopih silno smešna; in da bo izpeljana natanko do zadnje besedice, že pričajo ljubljenci občinstva, ki nastopijo skoraj vsi. V nedeljo ob 5. uri popoldne torej vsi v Podljubelj; smeha in zabave bo dovolj. Da si vsakdo lahko privoščiti to zabavo, smo znižali cene tako: I. vrsta 70 v., II. in III. 60 v., drugi sedeži 40 v., stojišča 20 v.

Št. Jakob v Rožu. (Zborovanje), katero je priredilo naše kat. izobraževalno društvo „Kot“ preteklo nedeljo v „Narodnem domu“, je prav lepo uspelo. Glavni točki te lepe prireditve bili sta govor č. g. Rožmana in igra „Dve materi“. V lepih in prepričevalnih besedah pokazal je g. govornik, kako skušajo protiverske stranke, naj se že imenujejo svobodomislec ali naprednjaki ali liberalci ali radikalci ali socialdemokrati ali kakoržekoli — reformirati družino po svojih načelih, ker dobro vedo, da svojih namenov ne bodo dosegli, dokler bo še vel pravi krščanski duh v družini. Začeli so te svoje reforme s tem, da zahtevajo ločitev zakona in svobodno šolo. Toda eden je že pred skoraj dve tisoč leti reformiral ves svet, in sicer tisti, ki je umirajoč na križu zaklical: „Dopolnjeno je“, in njegovih naukov hočemo se držati. — Biser tega zborovanja pa je bila krasna štiridejanska igra „Dve materi“, katero so uprizorile naša dekleta, po večini članice Marijine družbe. Igrale so prav lepo in spretno, in zaslužijo naše priznanje in pohvalo v polni meri. Marsikom so zalesketale pri krasnih in ginljivih prizorih, katere nudi ta igra, solze v obeh, pač najlepše plačilo vrlim igralkam za njihov trud in požrtvovalnost. Počastili so nas tokrat tudi gostje iz Borovelj, iz Št. Janža v Rožu, iz Škofič in iz Žihpolj. — Zajedno naznanjamo, da se bo igra: „Dve materi“ prihodnjo nedeljo, dne 21. t. m., ponovila. Kdor hoče videti in slišati kaj zares lepega, naj ne zamudi te lepe prilike; žal ne bo nikomur, za to jamčimo. Začetek takoj po blagoslovu, vstopnina 40 vin., prvi sedeži 50 vin.

Rožek. (Grozno se morajo bati!) „Mir“ je že poročal o vzornem redu, ki so ga imeli v naši občini nasprotniki, dokler jim pred kratkim nismo izpulili iz rok občine. To jih strašno boli. Bojijo se, da bi se natanko dognale vse nerednosti, ki so jih uganjali. „Villacher Zeitung“, podomače „beljaška Urša“, je odgovorila na naše poročilo v „Miru“, pa strašno slabo. Zakaj ne dokaže, da je bilo vse v redu, če ima prav? Edini nje odgovor je, da bojda ni besedice resnice na tem, kar smo poročali. Zelo vreden odgovor, gospodje, kaj ne? Da vam hude bolečine še malo bolj razdražimo, rečemo za to pot samo: Niti besedice neresnice nismo poročali. Račune „ma deželna vlada“ že od 24. novembra lanskega leta. Ni to res? Računska potrdila, brez katerih si sploh ne moremo misliti prave revizije, so pa še sedaj pri naši občini. Zakaj jih deželna vlada ne zahteva, zakaj vladni računski pregledovalec, ki je rekel, da so računski tako zamotani, da jih ne more takoj uravnati, ni vzel s seboj? Kaj so nasprotniki kričali in lagali, o Šent-Jakobu, kjer je revizor uredil račune vendar na licu mesta in mu jih ni bilo treba jemati s seboj v Celovec! Vemo, vemo, kaj hočejo nasprotniki. Tožijo našega župana in vse mogoče reči si izmišljujejo, da bi mu odvzeli županstvo, ker bi radi spravili na županski stolec zopet kakega svojih ljudi, da bi vrgel čez te razmere, kakor so vladale v naši občini, rjuho in jih našemu

vpogledu odtegnil. Ali morda deželna vlada tudi hoče kaj takega in vsled tega čaka — z računimi?! Ven z računimi!! 11. t. m. je vprašal naš župan deželno vlado, kdaj bodo računski urejeni, pa še ni dobil odgovora. To zahtevamo in imamo pravico zahtevati, naj se „beljaška Urša“ potem jezi, kakor hoče! Kak red so imeli pri občini, čutimo tudi sedaj, ko je treba napraviti poselsko popisovanje, ki ga prej dve leti sem niso naredili! „Urša“ pa rečemo: Nič ne skušaj prikriti resnice z vse drugimi, docela lažnimi poročili. Prav zlagano je, da se vrši v županovi gostilni vsako nedeljo pretep. O tepežu bi lahko pisali mi. „Urša“, brezzoba klepetulja, povej vendar, da so nemškutarji dne 13. t. m. pri Leitnerju, kjer se je brez licence, brez vsakega naznanila občini vršila veselica „Feuerwehrralla“, pretepli nekega Antona Kreinerja, da je še drugi dan ob 1/2 12. ležal pri Leitnerju. Dva druga stajim pa komaj ušla. Popolnoma zlagano je tudi, da ima naš župan pri g. Rozmanu v Področici 2000 K škode. Niti vinarja ne! Če rožeški gospodi tudi ni prav, da uraduje župan tamošnjim ljudem na ljubo ob nedeljah tudi pri Kravini, župan to lahko opusti, in se bodo Rožečani morali zahvaliti dopisniku „Villacher Zeitung“, če bodo morali hoditi v Dolinčiče. Strast človeka res oslepi! Le bolj počasi!

Dholica. (Nov grob.) Zopet se je podrl en steber katoliški slovenski stranki; umrl je namreč gosp. Josip Weiß, pd. Budih na Pavoru v 50. letu svoje starosti. Rajni je bil odločen narodnjak, ki si je upal nasprotnikom povedati v brke marsikaj, kar jim ni prijalo. Lahko rečemo, da so se ga celo močno bali. Njegova izguba bo težko nadomestljiva, kajti redki so, ki bi si upali tako odločno nastopiti kakor rajni. Kako je bil rajni priljubljen pri vseh, kazal je pogreb dne 10. svečana t. l., ko se je zbralo veliko ljudi iz cele naše obširne župnije, da mu skažejo zadnjo čast. Počivaj v miru, dragi Joža, a duhtvoj ostani med nami! Ohranili ti bodemo blag spomin! Z Bogom! kličejo ti tvoji prijatelji in sosedje.

Kostanje. (Shod.) katerega je priredilo tukajšnje „slov. kat. izobraževalno društvo“ dne 7. t. m. v gostilni „pri Najbirtu“, je bil povoljno obiskan. G. predsednik je poročal o društvenem delovanju v preteklem letu. Ljudstvo, zlasti mladina, je kazala veselo navdušenje za dobro stvar. Z ogorčenjem je občni zbor vzel na znanje, da ima društvo v našem županstvu nasprotnika, ki skuša naše društvo pred c. kr. politično oblastjo spraviti v slabo luč. Od druge strani pa nas tlači c. kr. finančna oblast z globami, o katerih bomo na drugem mestu sporočili. Po izvolitvi novega odbora nam je vč. g. župnik govoril o vzrokih propadanja kmetskega stanu. Z zanimanjem so poslušali navzoči nad eno uro trajajoči govor. Za zabavo je skrbelo sosednje društvo „Slavček“ iz Logevasi z ubranim petjem. „Slavčku“ bodi tem potom izrečena zahvala, kakor tudi gospodu župniku za njegov trud in požrtvovalnost. Dal Bog, da bi to žvrgolenje „Slavčkov“ pomenilo res vigred, dan vstajenja za nas, ter bi se poprijeli gesla: „Ne nazaj in navzdol, ampak naprej in navzgor!“

Gospodarske stvari.

Strah pred mlekarnami?

(Konec.)

Evo vam drugo slabo posledico dosedanega separatističnega mlekarstva v okolici mest. Da imajo mesta tudi dovolj nravnih nevarnosti za mlade punce in fantine, ni treba še posebej jemati v misel.

Tako v skromnem obsegu in previdno ustanovljena mlekarska zadruga pač ni niti oddaleč podobna kakemu „bav-bavu“. Saj so stroški čisto neznatni. Le računajmo približno:

Voz na vzmehih za 500—700 l mleka ca.	K 400.
Posnemalnik za kakih 400 l mleka na uro	700.
Hladilnik za smetano (100 l smet. na uro)	80.
Pinja za 65 l smetane naenkrat	140.
Primeren gnetilnik za puter	160.
Mlečna tehtnica za 30 l mleka naenkrat	120.
Ferin za mleko (300 l)	100.
Parotvorec (100 l vode)	300.
Mlečnih posod 10 à 50 l à K 17.—	170.
Gerberjev tolščomer za 8 poskušanj	145.
Tehtnica za presno maslo (do 10 kg)	42.
Desetinska tehtnica (do 50 kg) z uteži	42.
Razne malenkosti	200.

Skupaj K 2599.

K temu treba pribiti še nekoliko denarja za uredbo najetega prostora v svrhu prodaje mleka in izdelave masla, torej za adaptacijo mlekarniških prostorov, najmanj 2 sobi.

Voznja sama se odda po zmanjševalni dražbi za celo leto komurkoli; kdor ceneje vozi, tisti dobi. Med upravnimi in sploh med obratnimi stroški so še: najemščina za mlekarniške prostore, plača prodajalki v mlekarni v mestu in plača izvežbanemu mlekarniku.

Ti stroški so silno različni po različnosti krajev in moram velikost dotičnih postavek v svrhu kalkulacije prepustiti prizadetim zadrugarjem.

O pomenu in uredbi kmečkih mlekaren sploh pa se hočemo porazgovoriti ob drugi priložnosti natančneje.

Fr. Pengov.

Posli.

Pri Izraelcih je trajala služba sedem let, ali tudi vse življenje; kdor je prej odšel, bil je kaznovan, kdor je vztrajal, pa obdarovan. Postave so posle varovale, da jih gospodar ni smel tepsti, bili so posli oženjeni.

Drugi narodi imeli so le sužnje, tudi Slovani in Nemci. Do 13. stoletja se je ljudstvo osvobodilo po zakonu, po duhovščini, po križarskih vojskah; le slovanske pokrajine so trpele pod izjemnimi postavami.

Za posle se je slabo skrbelo. Deželni red l. 1578. pravi, da so nenravni, leni, lahkomišljeni, da se ne puste kaznovati, da zaradi vsake malenkosti odhajajo, ali zapuščajo službe brez pouda, in da jih drugi gospodarji sprejemajo brez ozira na prejšnjo službo, da zahtevajo previsoke plače. Postava je tedaj določila za hlapca osem „rajniš“. Postava je uvedla dvemesečno odpoved in službene knjižice. Gospodarju, ki sosedu odgovarja hlapca, se je naložila kazen 30 „rajniš“. Ta red je veljal za „hlapce“; bili so tedaj tudi posli, ki so služili le na „milost“. Iz tiste dobe se čujejo pritožbe zoper šolo, da ta ljudi nikakor ne vzgaja za delo.

Z reformacijo je kmečki stan propadel in z njim tudi posli na kmetih. Samostani so bili poprej zavetje za bedno ljudstvo; reformacija jih je odpravila, ščuvati se je začelo zoper „farje“ razuzdanost in pijančevanje se je širilo, cesar ni imel nobene oblasti; „s posli so postopali, kakor s psi“. Posli niso več hoteli služiti, šli so beračit, krast in ropat.

Dandanašnji hite posli z dežele v mesto. V 20 letih (1880—1900) jih je odšlo:

Na Nižje-Avstrijskem	45.500 oseb	= 1.5 %
„ Zgornje „	6.700 „	= 0.8 %
„ Štajerskem	21.400 „	= 1.5 %
„ Koroškem	16.000 „	= 5 % (!)
„ Kranjskem	4.000 „	= 0.8 %
„ Tirolskem in Predarl.	20.000 „	= 2.1 %
„ Češkem	118.800 „	= 1.9 %
„ Moravskem	13.000 „	= 0.6 %
„ Šleziji	11.000 „	= 1.6 %

Koroška jih je izgubila 5 %, četudi nima industrije!

Vseh hlapcev, dninarjev in dekel je bilo v Avstriji: leta 1880. 6,498.375 oseb,

„ 1900. 6,095.044 „

Kako pomagati? Delo se kupi z denarjem, a pokorščina in zvestoba ne. Naj bi bil zakon na mesečno odpoved? Tudi služba na mesečno odpoved ne velja nič, ni v prid gospodarju in ne poslu. Le stalni posel bo skrbel za dom, bo zvest, bo pokoren, bo skrben. Da pa bo stalno ostal, naj gospodar postopa ž njim kakor z domačinom.

Plača na kmetih ni nižja kakor v mestu, a vzgoja (šola) je mladini vcepila mržnjo do kmečkega dela. Potrebujemo vzgoje k delu. Povzdigniti se mora nravnost, kar je mogoče le po zakonu. Treba se je boriti zoper divje spolno občevanje med posli. V to svrhu treba primernih prostorov za posle, zlasti za deklet. In da se dobe prostori, treba iskati državnih podpor, treba predelati davčne postave (hišni razredni davek). Sodnije naj strožje varujejo javno nravnost, da se bo mladina lažje obranila greha. Treba je poslom vzgoje, opore v društvih in bratovščinah. Ustanoviti je treba domov za oženjene posle, da iz krščanskih družin izraste sčasoma več delavnih ljudi. Polovico gostiln naj se odpravi, in strogo se naj pazi na policijski red. Boriti se je treba proti nenravnim plesom, treba je protialkoholičnega gibanja, gospodarska društva naj napravijo zapisnik poslov in naj jih imajo pod nadzorstvom. Slednjič je treba še dogovora med gospodarji, ki dobrohotno uravna skupno nastopanje v poslovskih zadevah.

Žvabek. (Čebelarski shod.) Na Svečnico se je vršilo pri Luknerju občno zborovanje žvabeskega čebelarskega društva. Akoravno je bilo zelo mrzlo vreme in je pihal hud veter, da so bila večinoma zametena vsa pota, so prišli zavodni in neustrašeni čebelarji čez Suho, nekateri čez ledeni dravski most od onkraj Drave. Pa tudi domačinov je prišlo precejšnje število, kar

sicer ni navada naših ljudi, ker se izobrazbe le bojijo.

G. Fr. Krištof otvori zborovanje in razpravlja o najmenitnejših čebelarstvih opravkih v spomladi, kar so zborovalci z zanimanjem poslušali. Nadalje razpravlja o pomenu čebelarstva za kmetijstvo; mnogateri se je zavzel, da bi mogla ta živalca storiti toliko dobrega za kmetijstvo. Prav zanimiv je bil razgovor čebelarjev, kateri so se ravnali po navodilih čebel. društva kakor tudi navodilih čebel. časopisov, katere jim preskrbi to društvo. Dosegli so v panjih s premakljivim satovjem tudi v slabih letih dobre uspehe, nasproti drugim, ki so se društvu bolj posmehovale in se še drže starih panjev in starih, večkrat tako pogubnih opravkov pri čebelah.

Navdušeni čebelar g. Pičko se zahvaljuje g. Fr. Krištofu in g. Kovačiču, sedanjemu nadučitelju v št. Primožu, za vso v pretečenih letih izkazano naklonjenost in podučna predavanja, in prosi omenjena gospoda, naj podpirata to društvo tudi znanprej, akoravno nista tukaj, z raznimi poučljivimi spisi in da naj ostaneta tudi uda tega društva. Razlaga še nadalje, da vidi le v čebelarstvem društvu edino pot do naprednega čebelarstva.

Nato se iz pristopivših udov izvoli odbor: Karol Krištof, predsednik; Fl. Pistotnik, podpredsednik; Gustav Pistotnik, tajnik; Fr. Zvancer, blagajnik; Lindl, Hanser, Ravnjak, odborniki. Pristopilo je tudi več novih udov. G. Fr. Krištof se zahvaljuje za naklonjenost čebelarjev in obilno udeležbo in poziva navzoče, naj se k prihodnjemu zborovanju zopet snidejo v tako lepem številu. Tako smo se ta dan lepo podučevali, obenem pa tudi prav pošteno zabavali. Ker nimamo izobrazovalnega društva, imamo vsaj čebelarstvo, v katerem je izobrazba tudi mogoča. Zum, zum, zum!

Hranilnica in posojilnica v Zilski Bistrici je imela v svojem sedemnajstem upravnem letu 1908 341.485 K 68 v denarnega prometa, to je za 59.368 K 87 v večji kakor v prejšnjem letu. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 85, uničilo pa 73; knjižic je 571 za 480.736 K 63 v. Posodilo se je na novo 8 zadružnikom, 18 zadružnikov je pa posojilo popolnoma vrnilo, dolžnikov je 135, ki dolgujejo skupaj 148.425 K 9 v. Pristopilo je 7 zadružnikov z 2 glavnima in 5 upravnimi deleži, izstopilo je 12 zadružnikov s 5 glavnimi in 7 upravnimi deleži, ostalo je 215 zadružnikov s 137 glavnimi in 85 upravnimi deleži. Čistega dobička je bilo 2821 K 1 v, ki se razdeli po sklepu občnega zboru tako-le:

Za mrtvaški voz se določi 100 K pod pogojem, da mora biti isti za celo župnijo Zilska Bistrica, h kateri pripada tudi občina Zahomec; ako bi Bistričani tega ne hoteli, pripada isti znesek rezervnemu zakladu. Požarni brambi na Zilski Bistrici se dovoli 50 K pod pogojem, da napravi ista na požarnobrambni hiši dvojezičen napis (slovenski in nemški), v nasprotnem slučaju pripada isti znesek tudi rezervnemu zakladu. Za zgodbe sv. pisma za šolarje se določi 40 K. Narodni šoli v št. Jakobu v Rožu 50 K. Za delavski dom v Podljubelju 40 K. Podružnici društva za varstvo otrok v Podklostru se dovoli 50 K. Ostanek 2491 K 1 v se pridene rezervnemu zakladu, kateri s tem naraste na 18.651 K 37 v. Hranilne vloge se obrestujejo po 4%. Od posojil se zahtevajo 4 3/4% obresti na osebni kredit, 4 1/2% obresti proti vknjižbi. Kakor je iz navedenega razvidno, posojilnica vkljub skromni zmožnosti funkcionarjev vedno napreduje in da je isti z ozirom na nizko obrestno mero posojil na tem ležeče, da se potrebnim pomaga; želeti je le, da bi se koristila posojilnice bolj upoštevale in da bi se narodno delo še bolj razvilo.

Društveno gibanje.

„Katehetsko društvo“ bo zborovalo v četrtek, dne 25. svečana t. l., ob 2. uri popoldne, „pri benediktincih“ v Celovcu. Na sporedu je razgovor o besedilu zgodb za prvence.

Slov. kršč.-soc. „Zveza“ za Koroško sklicuje za nedeljo, dne 28. svečana t. l., ob 4. uri popoldne letni občni zbor v „Benediktinsko klet“ v Celovcu. Spored prihodujič. Odbor.

Celovec. (Pustno veselico) napravi na pustno nedeljo, dne 21. t. m., „Bisernica“ v „Benediktinski klet“. — Spored: Tamburanje, petje, samospeli s spremljevanjem tamburic, koriandoli, serpentine itd. — Začetek ob 7. uri zvečer, vstopnina prosta. — Za prijazen obisk se celovškimi Slovincem priporoča. Odbor.

Velikovec. („Lipa“) priredi na pustni torek ob 6. uri zvečer v „Narodnem domu“ v Velikovcu igro „Zamujeni vlak“ in komicen prizor „Stotnik in njegov sluga“. Za kratek čas se bo tudi tamburalo. K udeležbi vabi Odbor.

Dobrlavas. Naše katol. slov. izobrazevalno društvo bo priredilo prvo postno nedeljo, dne 28. t. m. popoldne, mesečno zborovanje. Na sporedu sta petje in poučljiv govor.

Škocijan. Na pustno nedeljo takoj po blagoslovu mesečno zborovanje v bralni sobi. Pridite! *Bralno društvo.*

Št. Lips. Slov. kršč. soc. izobrazevalno društvo priredi v nedeljo, dne 21. februarja 1909, pri Habnerju svoje mesečno zborovanje. Na sporedu je poučen govor in igri „Čašica kave“ in „Kazen ne izostane“. Vmes poje moški zbor. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina za nedeljo 30 vinarjev. K obilni udeležbi vabi vse bližnje sosede Odbor.

Prevalje. Na pustno nedeljo, dne 21. t. m., priredi naše delavsko društvo pri Šteklju popoldne po blagoslovu predpustno veselico z govornom, tamburanjem in šaloigro „Občinski tepček“. Kdor si želi poštene zabave, naj le pride! Vabi Odbor.

Gorje. V zadnji številki „Mira“ naznanjeni občni zbor slov. kat. društva „Zila“ se iz važnih vzrokov preloži na nedoločen čas. Odbor.

Brdo. V nedeljo, 21. februarja 1909, priredi tukajšnje slov. kršč. soc. izobrazevalno društvo „Brdo“ igro „Eno uro doktor“ v Matevž Grafenauerjevi gostilni v Veliki vasi. Začetek točno ob 1/2.3. uri popoldne. Vstopnina za sedeže 40 vin., stojišča 20 vin. K obilni udeležbi vabi vljudno Odbor.

Volitve.

Dobrlavas. (Podružnica c. kr. kmetijske družbe in nemškonacionalna politika.) Dne 7. t. m. se je vršil pri Bruggerju občni zbor tukajšnje kmetijske podružnice. Otvoril ga je g. učitelj Koberer kot nje načelnik; podružnica šteje nad sto članov. Z ozirom na obširno okolico je to jako pičlo število; mnogi kmetje so kmetijski družbi nasprotni, mesto da bi jo podpirali. Tako je obžaloval g. Koberer. Kakor je videti, dela Kobererju pri njegovem delu velike težkoče ravno to, da je nezmožen slovenskega jezika, kajti večina ga ni razumela. Da pa ne bodo naši kmetje kmetijski družbi nasprotovali, temu se pa prav lahko opomore s tem, ako bi ona znanprej bolj skrbela zanje kakor je dosedaj; drug vzrok pa je tudi ta, ker nje načelnik z mnogimi kmeti ni v stanu obcevat; torej slovenščina vendar le nekaj velja. Ni res, g. Koberer? Največji vzrok pa je ta, da imajo kmetijske podružnice skoro povsod za načelnike naše najbolj zagrizene nasprotnike, ki jim ni mar za kmetijstvo, ampak le za politiko. In to vedo naši ljudje in obračajo družbi hrbet. Za Kobererjem je govoril potovalni učitelj g. Šumi. Njegov govor je bil strogo gospodarski. Predno je govoril, je g. Koberer vprašal navzoče, kako naj govori, slovensko ali nemško? Kmetje so zahtevali slovensko; čudno se nam zdi, da je to vsele vprašal, ko vendar vsakdo ve, da je Šumi vselej govoril slovensko. Morebiti je želel g. Koberer sam pouka od njega. Šumi je govoril slovensko, pa čudno, da je našo govorico tako pačil. Ali ni zmožen gladko govoriti slovenski ali pa dela tako nalašč! Proti večeru je g. Šumi govoril svoj drugi govor. Toda glejte, mož je izključno politiziral. Pa kako gladko mu je šla sedaj beseda, čudno, dvakrat čudno! Vidi se, da moža žene le politika med kmete, ne pa njih gospodarske koristi. Pravil je, da se naj kmetje brigajo le za svoj stan, kar se tiče narodnosti, politike itd. naj pustijo popolnoma na strani. Pamenten nauk to, kajne, pa samo za g. Šumija, kajti ta gospod ima poklic, da poučuje slovenske kmete o njihovi gospodarski stroki, ne pa da uganja nemškonacionalno politiko. Neki kmet je vprašal, kaj je storil Nagele v drž. zboru. Šumi je nato odgovoril in Nageleta obsodil, češ, da je res izdal kmetški stan. Iz tega pač sledi, da se je moralo precej politizirati, a ne brez vzroka; gospodje pač vedo, da bodo deželnozborske volitve, in te jim delajo veliko skrbi, najbolj gosp. Šumiju. G. Šumi se zna kmetom o pravem času prilizovati, tako, da bi celo kakega našinca preveril. Toda pozor, kmetje! Tam, kjer vodi komando nemškonacionalna gospoda, ni mesta za nas. Tudi drugi nemški nacionalci so tako govorili, kot bi jim bilo pred vsem za naše koristi, ali nazadnje pa trkajo na njih srca vedno lačni uradniki vseh branž, in ni dosti, da vam pokažejo figo, naložijo vam še novih davkov, kakor na pr. na vino —! Ako bodo nemški nacionalci gospodarili v koroškem deželnem zboru, bomo še od kruha in vode plačevali davek! Kmetje, bodite pozorni in značajni! Slovenski volilec bomo volili samo značajne slovenske

može za poslance, nemškutarji in Nemci naj gredó med Nemce — če jih marajo! Pa se bojimo, da bi jih Nemci s prvo pošto nazaj poslali.

Politične vesti.

K položaju državnozborskih strank.

Z zaključenjem državnega zbora se je položaj državnozborskih in s tem tudi političnih strank zelo spremenil. To pot se je nemška „Gemeinbürgschaft“, enotno postopanje vseh nemških strank, pokazala v najjasnejši luči. Čehe so hoteli poriniti popolnoma na stran, zanašajoč se seveda na vladno politiko Poljakov, Jugoslovane pa pritisniti v resnici ob steno. Imenovanje naučnega ministra grofa Stürgkha in pravos. ministra dr. plem. Hohenburgerja, zaupnikov nemškonarodne stranke, priča o tem dovolj jasno. Vsi Nemci brez razločka so ž njima zadovoljni. Če se vlada opravičuje, da je poklicala nove ministre v sedanji kabinet na svojo pest, ne da bi se prej pogajala s parlamentarnimi strankami, ji tega nihče ne verjame. Nemške stranke so privolile, da vstopijo njihovi ministri v sedanji Bienertov kabinet, vsaj krščanski socialci so to priznali z ozirom na ministra Weiskirchnerja, ki je prevzel portfelj trgovskega ministra in so s tem dobili Nemci v roke vse najvažnejše portfelje. Vladna izjava je le toliko resnična, da se vlada pri sestavi predpustnega ministrstva ni prav nič ozirala na Čehe in Jugoslovane, ter jih prav nič ni vprašala. Čisto naravna posledica temu je bila, da so se združili Jugoslovani in vse češke stranke v močno opozicijo proti sedanji vladi. Ne malo zaslug za to imata poslanca dr. Šusteršič in dr. Korošec. Mi ta korak naših poslancev popolnoma odobravamo in upamo, da naši parlamentarci v Bienertovem kabinetu odklonijo vsako ponudbo ministra rojaka, ki nam ga ponujajo krščanski socialci po listih, sedaj ko se boje močnega nasprotstva, ki poje Bienertovemu ministrstvu mrtvaško pesem. Odkar je bil od Taafjevih časov sem razbit železni obroč desnice, Slovani niso bili več politično tako tesno združeni, kakor so sedaj.

Književnost.

„Odmevi naših gajev“. Priredil Marko Bajuk. I. zvezek. Znani odlični harmonizator slovenskih narodnih pesmi, g. Marko Bajuk, ki ki je znan po svojih delih, katere sta založila „Glasbena Matica“ in L. Schwentner, je izdal novo zbirko krasnih narodnih pesmi z geslom „Lepše kot je naša pesem, se nikoder sliši nisem“. Te „Odmeve naših gajev“ je založilo slovensko glasbeno društvo „Ljubljana“. — Prvi, ravnokar izišli zvezek obsega 10 biserov slovenske narodne pesmi: „Njega ni“ (moški zbor), „Je pa davi slanica pala“ (moški zbor), „Meglica“ (mešani zbor), „Čez tri gore“ (mešani zbor), „Odpiraj dekle kamrico“ (mešani zbor), „Moj očka imajo konjčka dva“ (mešani zbor), „Nocoj pa, oh nocoj“ (mešani zbor), „V nedeljo zjutraj vstala bom“ (ženski zbor), „Rožmarin“ (ženski zbor), „Travniki so že zeleni“ (ženski zbor). Cena zvezku 70 vinarjev. Naročila sprejema slovensko glasbeno društvo „Ljubljana“ v Ljubljani. Naši pevski zbori naj hitro posežejo po prvem zvezku, da kmalu izide drugi zvezek!

Hudo prehlajenje

in kašelj poneha pri uživanju lajšajoče in krepilne SCOTT-ove emulzije.

Pristna le s lo znamko — z ribičem — kot z jamstvenim znakom SCOTT-ovega ravnarja.

SCOTT-ova emulzija

je prijetnega okusa in vsi, ki ne morejo prebavljati navadnega ribjega olja,

SCOTT-ovo emulsijo

z lahkoto prebavljajo in jo radi uživajo. Vrhtega je SCOTT-ova emulzija znatno koristnejša.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

„Mir“ je edino glasilo koroških Slovincem!

Kaj je novega po svetu.

Ljubljanska kreditna banka. Upravni svet Ljubljanske kreditne banke je sklenil v svoji seji dne 10. t. m. predlagati občnemu zboru, ki se vrši dne 4. marca t. l., da se izplača od čistega dobička za l. 1908 v znesku K 224.831— (lani K 183.713) po odbitku statutarnih dotacij, 6 odstotno dividendo (kakor lani) v znesku K 120.000; rezervnim fondom odkaze K 46.952— (lani K 39.145—) in ostanek K 24.398— (lani K 8726—) prenese na nov račun.

Nabiranje krajepisnih imen. V poslednjem času so Slovenski Matici zopet zbirke krajepisnih imen poslali gg. dijaki: a) s I. državne gimnazije ljubljanske: Fr. Zupan (izročil g. prof. dr. Žmavc); b) z II. drž. gimnazije ljubljanske: Alf. Zavrl (izročil g. prof. Wester); c) s celovške gimnazije: Krist. Aichholzer, Jos. Hebein, Cir. Kandut, Filip Kulterer, Vatr. Malej, Svit. Potočnik, Jos. Ranter, Iv. Sadolšek, Urban Thaler, Mat. Wornik, Srečko Zulechner (izročil g. prof. dr. Kotnik). Odsek za nabiranje krajepisnih imen se vsem imenovanim gospodom profesorjem in dijakom iskreno zahvaljuje za njih trud in prizadevanje v namene „Matiče Slovenske“. Ob tej priliki prosi vse one gospode, ki so iz raznih krajev obljubili zbirke, naj blagovolijo, če je mogoče, kmalu svoje obljube izpolniti. *Slovenska Matica v Ljubljani.*

Revmatične,

protinske bolečine, bodljaji, bolečine v udih nas ne mučijo več, odkar rabimo Fellerjev fluid z znamko „Elsa-fluid“. Dva najstarija za poskušnjo 5 K franko. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubici, trg Elsa 67 (Hrvatsko). *Ida.*

Podpirati češko industrijo je naša dolžnost. Če torej potrebujete platno, cefire, kanafase, oksforde in sploh vsakovrstne tkalske izdelke, obrnite se z zaupanjem na bratsko firmo (tvrdo) Jos. Suchánek, tkalska in razpošiljska tvrdka v Novem Hrádku pri Novem Mestu nad Metuji na Češkem. Zahtevajte vzorce.

Vsako nesnago odstraniš takoj, če rabiš „Schichtovo milo“ z vtisnjenim jelenom, ki razkroji nesnago skoro samo od sebe in očisti perilo, ne da bi ujedlo nit.

Z maternim mlekom dojeni otroci trpijo redkokdaj na slabi prebavi ali na motenju v prebavi. Kako slabo pa se godi otrokom, ki pijejo iz steklenice. Če jih ne hranijo s „Kufeke“, potem neprestano prebavljajo neredno. „Kufeke“ je najboljši živež ob driski, griži, želodčnem katarju itd.

Prve avtoritete, domače in tuje, priporočajo otročjo moko „Kufeke“ kot najboljšo hrano zoper bruhanje, drisko in črevesne katarje.

Stoj!

Ali ni

Ceres-jedilna mast

(iz kokosovih orehov)

najboljša? Ni samo najfinjša in najčistejša, temveč tudi najcenejša in najizdatnejša mast, kar sem je kedaj kupila!

Le poskusite!
Ne bo vam žal!

Vsi, ki nimajo nobenega

ali imajo le slabi tek, ki trpe na slabem prebavljanju, zapečenju, gorečici, napenjanju, preobilni napravi kisline, glavobolu in želodčnih bolečinah, bodo z uporabo pravih Bradyjevih želodčnih kapljic dosegli izvrstne uspehe. Dobivajo se v lekarnah.

C. Brady, lekarnar, Dunaj I., Fleischmarkt 1/385,

razpošilja 6 steklenic po K 5—, 3 dvojne steklenice K 4.50 poštne prosto. Ker se večkrat prodajajo posnetki, zahtevajte vedno samo prave Bradyjeve želodčne kapljice, ki morajo imeti na zunanem ovitku in navodilu o porabi poleg Marijine slike s cerkvijo kot varstveno znamko tudi podpis *C. Brady*

Podpornemu društvu za slovenske dijake koroške so darovali od 1. dec. 1908 sledeči gospodje:

Dr. J. Žmavc, c. kr. prof. v Ljubljani, 2 K. I. Korošec, inženir pri dež. odboru v Ljubljani, 2. I. Škarja, uradnik pri dež. odboru v Ljubljani, 1. Kat. tisk. društvo v Ljubljani po + Vek. Legatu 100. Jos. Wester, c. kr. prof. v Ljubljani, 2. Maks Pieteršnik, c. kr. prof. v Ljubljani, 10. Dr. Franc Ilesič, c. kr. prof. v Ljubljani, 2. Dr. Jos. Neucej, prof. v Idriji, 5. Albin Novak, trgovec v Sinčevsi, 3. Janko Arnuš, provizor Podlubljem, 2. Dr. Ivan Svetina, c. kr. profesor v Ljubljani, 2. Fr. Vajda, c. kr. prof. v Ljubljani, 2. Dr. Fr. Kotnik, prof. v Celovcu, 1. Jak. Tršan, c. kr. prof. v Ljubljani, 2. Fr. Suher, c. kr. prof. v Ljubljani, 1. I. Kačič, uradnik „Kreditne banke“ v Trstu, 1. Fr. Kolarič, župnik v Celovcu, 5. Jos. Fric, župnik v Dvoru, 5. Iv. Hornbök, kaplan v Pliberku, 2. Fr. Katnik, župnik na Brnci pri Beljaku, 10. Fr. Lenger, žiri, 5. Fr. Mihal, župnik na Žihpoljah, 2. Dr. Kulterer, odv. v Velikovcu, 5. Ant. Sturm, župnik na Brdu, 10. Iv. Nagel, župnik Sele, 5. Ant. Žak, župn. v Porečah, 2. Jan. Wieser, prošt Podkarnosom, 10. Dr. E. Breschar, zdravnik Podčetrtkom, 2. Š. Lepušič, pd. Mežnar, št. Janž pri Rožku, 1. D. Levken, Sv. Jurij ob Ščavnici, 2. Bekštanjaska posojilnica v Ločah 10. Dr. Jos. Barle, Kozje, 5. Fr. Šadnikar, trgovec v Celovcu, 20. Dr. M. Šmirmaul, zdravnik v Rajhenburgu, 10. Jos. Sitter, c. kr. sod. svetnik v Brežicah, 10. Dr. Janko Serbec v Celju, 10. Mat. Wutti, kmet na Ločilu, Rekarjavas pri Beljaku, 5. Mat. Antonič, Reka v Rožu, 2. Jakob Knaflič, župnik v Ločah, 10. Fr. Smodej, urednik „Mira“, 10. Iv. Zel, kaplan v št. Jakobu v Rožu, 2. Šusteršič, pl. Kapus, Strnad, skupaj —70. Dr. Fr. Horvat, c. kr. notar v Brežicah, 5. Lud. Borovnik, puškar v Borovljah, 3. Jos. Schuster, trgovec v Beljaku, 2. Mat. Randl, prošt-dekan v Dobrlivasi, 10. Dr. Ožbolt Ilavnik, c. kr. sod. adj. v št. Lenartu v Slov. goricah, 5. Jan. Vošpernik, pos., Zg. Jerzerce, 5. Jos. Zeichen, spirit. in odb. Moh. družbe v Celovcu, 5. Oton Ploj, c. kr. notar v Ornomlju, 10. Jos. Javornik, veleposestnik v Žalini pri Trebnjem, 5. Dr. And. Kuhar, c. kr. notar v Trebnjem, 2. Jurij Trunk, župnik na Peravi pri Beljaku, 3. Dr. Val. Janežič, c. in kr. višji štabni zdravnik v pok. v Celovcu, 6. Jos. Stritar, c. kr. prof. v pok. in pisatelj na Dunaju, 3. Ant. Svetina, c. kr. notar v Pliberku, 10. Ant. Teul, župnik v Bilčovsu, 2. Dr. J. Kuhelj, odv. konc. v Celovcu, 3. Karol Šavnik, lekarnar in župan v Kranju, 5. Vsem gospodom darovalcem se društveni odbor najtopleje zahvaljuje, obenem pa se obrača do vseh rodoljubov, v prvi vrsti koroških, naj se spomnijo našega društva. Na

kako obile obresti je denar naložen, ki ga darujemo za našo akademično mladino, bo, upajmo, pokazala bližnja bodočnost. Povsod in povsod je dela čez glavo, a delavec nikjer dovolj, zato pomagajmo našim dijakom, da dobimo narodne inteligence. Saj ne tirjamo visokih svot od posameznikov, če dá vsak izmed vas nekaj, in najsibo to še tako malo, nabrala se bo za našo mladino precejšnja svota! Zlasti se obračamo do naših posojilnic, naj naklonijo del čistega dobička podpornemu društvu za koroške akademike.

Tržne cene v Celovcu

11. svečana 1909 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg		80 litrov (biren)	
	od	do	K	v
	K	v	K	v
Pšenica	—	—	—	—
Rž	20	—	20	67
Ječmen	—	—	—	—
Ajda	—	—	21	23
Oves	17	71	18	82
Proso	—	—	—	—
Pšeno	—	—	25	40
Turščica	18	24	18	45
Fižola rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	5	77
Deteljno seme	—	—	—	—
Seno, sladko	9	—	11	—
„ kislo	7	50	10	—
Slama	7	40	9	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	26
Smetana, 1 „	—	60	1	20
Maslo (goveje) 1 kg	2	60	2	80
Surovo maslo (putar), 1 „	2	60	3	20
Slanina (špeh), povej., 1 „	1	90	2	20
„ „ surova, 1 „	1	50	1	60
Svinjska mast 1 „	1	60	1	80
Jajca, 1 par	—	20	—	24
Piščeta, 1 „	2	—	2	40
Race	—	—	—	—
Kopuni, 1 „	6	—	8	—
30 cm drva, trda, 1 m ² .	3	20	3	40
30 „ „ mehka, 1 „	2	70	2	90

Ž i v i n a	Počrez		100 kilogramov		Prignalo	Prodalo
	od	do	žive vage	zaklana		
	v k r o n a h					
Konji	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	68	—	—	4 4
„ za vožnjo	410	420	62	—	—	12 7
Junci	204	224	60	—	—	8 4
Krave	120	360	60	—	—	32 11
Telice	184	—	—	—	—	2 1
Svinje, pitane	—	—	—	128	131	58 48
Praseta, plemena	12	42	—	—	—	185 112
Ovce	—	—	—	—	—	—

Slovinci, spominjajte se Velikovške šole!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnice v Spljetu, Celovcu in v Trstu.

Vabilo

na

občni zbor

kateri se vrši

dne 4. marca 1909 ob 11. dopoldne

v zgornjih bančnih prostorih v Ljubljani, Stritarjeve ulice 2.

Predmeti obravnavanja:

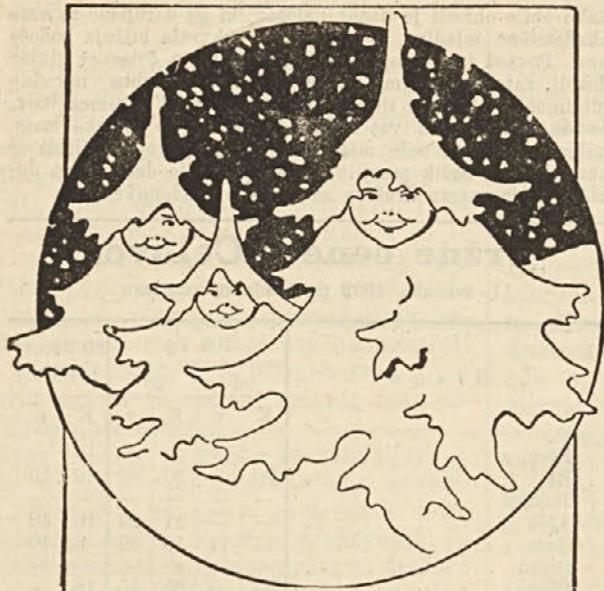
1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo upravnega sveta o poslovnem letu 1908 in predložitev letne bilance per 31. decembra 1908.
3. Poročilo nadzorstvenega sveta.
4. Predlog upravnega sveta o razdelitvi čistega dobička.
5. Predlog upravnega sveta za izpremembo društvenih pravil.
6. Volitev upravnega sveta.
7. Volitev nadzorstvenega sveta.
8. Raznoterosti.

V Ljubljani, dne 15. februarja 1908.

Upravni svet.

Opomba. § 12. društvenih pravil se glasi: Občnega zbora se smejo udeležiti oni delničarji, kateri so položili pri ti banki v Ljubljani ali pri njenih podružnicah v Spljetu, Celovcu in Trstu 8 dni pred zborovanjem vsaj deset delnic.

§ 14. Na občnem zboru tvori vsakih deset delnic po en glas.

Snežnobelo

pere

Schicht-OVO
milo

Pristno edino le z znakom „jelen“
in imenom „Schicht“.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica za Djekše,
registrirana zadruga z neomejeno zavezo,
bo imela dne 21. svečana 1909, ob 3. uri popoldne, v
posojilničnih prostorih pri „Kramarju“ na Djekšah
izredni občni zbor

s sporedom: Sprememba pravil.

K obilni udeležbi vabi **načelstvo.**

Vabilo.

**Hranilnica in posojilnica za Št. Janž in
okolico,**
registrirana zadruga z neomejeno zavezo,
bo imela dne 28. svečana 1909, ob 3. uri popoldne
v gostilni pri Činkovcu v Št. Janžu svoj
redni letni občni zbor

s sledečim sporedom:

1. Poročilo o delovanju zadruga v letu 1908.
in odobrenje računskega zaključka
2. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
3. Volitev novega odbora in računskih pre-
gledovalcev.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi vljudno

načelstvo.

Učenec,

priden, pošteni starišev, kateri je dovršil z dobrim
uspehom ljudsko šolo, je več slovenskega, ako
mogoče tudi nemškega jezika, se sprejme takoj
v trgovino z mešanim blagom. Kje, pove **Ant.
Poplas,** Spodnji Dravograd, Koroško.

Loterijske številke 13. svečana 1909:

Trst 89 16 68 37 56
Line 37 40 63 25 73

Pristaši, zaupniki, širite „Mir“!

V službo v župnišče na slovenskem Koro-
škem se takoj sprejme

kuharica

kot gospodinja, in ena **deka.** Naslov pove
upravnništvo „Mira“ v Celovcu.

Samogovori

se imenuje najnovejša, pravkar izšla
knjiga

Otona Zupančiča.

Dobi se v vseh boljših knjigarnah bro-
širana za 3 K, vezana za 4 K.

Najboljši češki vir za dobavo.

Ceno posteljno perje!
1 kg sivoga, izpukanega perja 2 K,
boljšega 2 K 40 vin.; polbelega 2 K 80
vin.; belega 4 K, belega puhastega
5 K 10 vin.; 1 kg najfinjšega, snežno-
belega, izpukanega 6 K 40 vin., 8 K;
1 kg sivoga puha 6 K, 7 K, belega,
finega 10 K; najfinjšega prsnega
puha 12 K. Ako se kupi 5 kg, poš-
tine prosto.

Izgotovljene postelje iz gostonitkaste rdečega, viš-
njevega, belega ali rumenega nankina, dobro napolnjene, tuhnja,
180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema blazinama, vs-ka 80 cm dolga,
58 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim pohastim
perjem 16 K; napolnjen puha 20 K, puha 24 K; posamezne tuhnje 10 K,
12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50 vin., 4 K. Pošiljam po poš-
tnem povzetju od 12 K dalje poštine prosto. Dovoljeno je zame-
njati ali vrniti, ako se plača poština; če blago ne ugraja, se denar
povrne. **S. Benisch, Deschenitz, št. 794 (Češko).**
☛ Cenik brezplačno in poštine prosto. ☚

V petek, dne 26. februarja, ob 11. uri pred-
poldne se bode na

javni dražbi

pri c. kr. notarju v Borovljah prodala Lipova
hiša h. št. 17 na Strugi s poljem (67 a 91 m²)
in gozdom (2 h 96 a 80 m²).

Izklicna cena 4000 kron se lahko položi tudi
v hranilnih knjižicah.

Pogoji se zvedo pri c. kr. notarju v Bo-
rovljah ali pa pri župnijskem uradu v
Kapli na Dravi, pošta Svetnavas.

Ceno posteljno perje

1 kg sivoga, skubljenega K 2[—], napolnjenega K 3⁸⁰
belega K 4[—], izredno finega K 6[—], najbolj finega,
skubljenega K 8[—]. 1 kg sivoga puha 6 K, belega
10 K, naprsnega 12 K, od 5 kg začeni franko.

Dovršene postelje

iz zelo gostega, rdečega, modrega, rumenega ali belega
nanking-blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 116 cm široka,
z dvema 80 cm dolgima in 58 cm širokima blazinama,
dobro napolnjena, z novim sivim, očiščenim in trpež-
nim perjem K 16[—], z napolnjenim K 20[—], s puhom
K 24[—]; posamezne pernice po K 12[—], 14[—], 16[—];
blazine K 3[—], 3⁵⁰, 5[—]. Pošilja po povzetju, zavoj
brezplačno, od K 12[—] naprej franko.

Maks Berger v Dešenici 224, Šumava, Češko.

Neugajajoče se zamenja ali se vrne denar.

☛ Ceniki zastoj in franko. ☚

Patentirane, same
ob sebi delujoče **škropilnice „Syphonia“**

za vinograde in hmeljnike

za zatiranje sadnih škodljivcev, proti boleznim na perju, za odpravo pre-
denca in divje sorčice itd.

Same ob sebi delujoče, nosljive in prevozljive brizgalnice

za 10, 15, 60 in 100 litrov tekočine, s pripravo za mešanje na
petrolej ali brez nje. Zahtevajte podobo in opis, katere vam pošlje

Ph. Mayfarth & Co.

tvornice strojev, specialna tvornica vinskih stiskalnic in strojev za izkoriščanje sadja.

Odlikovana z nad 620 zlatimi in srebrnimi medaljami.

DUNAJ, II./1, Taborstrasse št. 71.

Natančni ilustrovani ceniki zastoj.

Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Velika zaloga naboljšega

istrijskega vina,

iz najboljših, že izza rimskih časov slavni rim-
skih gorci med Isolo in Piranom, prodaja po naj-
nižji ceni od 56 litrov naprej

Anton Rebec,

posestnik in vinski trgovec, Št. Peter na Krasu.

Specialna trgovina
:: s petrolejem ::

Franc Schwaiger, Celovec

Živinski trg št. 9
priporoča p. t. občinstvu
smrdljivca najboljše vrste
v trgovini liter po 22 vin.,
v kangljicah in sodčkih po
25 — 50 in 150 litrov po
20 vinarjev liter.

Največja trgovina te stroke v Celovcu.

**Modnega in manufakturnega, tu- in inozem-
skega blaga, vedno najnovejši izbor.**

Zaloga je stalno v vrednosti 1/4 milijona kron.
Za prodajanje na debelo oddajam blago trgovcem po
tovarniških cenah.

Zaradi posebno velikega nakupa poletnega blaga bo-
dem letos po zelo nizkih cenah prodajal, t. j. brez konkure-
rence, ker se je tudi cena pri blagu znatno znižala.

Imam za žene in neveste zmerom veliko zalogo in
najlepše blago na razpolaganje.

☛ Vsi uslužbenci govori slovenski. ☚

Anton Renko, lastnik trgovine,
Celovec, vogel Kramarjeve ulice in Novi trg.

OSTANKI

najfinjši 40 m . 22 K
dobri, navad. 40 m 17 K
franko po povzetju.
Ugodni nakup. — Vzorcev
ostankov ne pošiljamo.

Specijelno
izdelovanje

Cefiri

Specijelno
izdelovanje

Vzorci
zastoj

kanafase, eksforde, spodnje
in vrhne obleke za blazine
in pernice, in vsakovrstne
tkanine lastnega izdelka
priporoča po najnižjih cenah

Vzorci
zastoj

JOŽEF SUCHANEK, prvi me-
hanični in
ročni zavod za izdelovanje in razpošilj. tkanin na pruski
meji NOVY HRADEK v Nov. Mestu n. Metuji, Češko.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
☛ Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila. ☚

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spiljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček
300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8[—]
za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto.
Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje
po K 10[—] za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.